

ENGLESKI JEZIK

Ispitni katalog
za državnu maturu
u školskoj godini 2026./2027.

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

ISPITNI KATALOG ZA **DRŽAVNU Maturu** U ŠKOLSKOJ GODINI 2026./2027.
ENGLESKI JEZIK

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

SADRŽAJ

UVOD	5
1. VIŠA RAZINA ISPITA	7
1.1. PODRUČJA ISPITIVANJA	7
1.2. OBRAZOVNI ISHODI	7
1.2.1. ISPITNA CJELINA ČITANJE	7
1.2.2. ISPITNA CJELINA SLUŠANJE	8
1.2.3. ISPITNA CJELINA PISANJE	9
1.3. STRUKTURA ISPITA	10
1.3.1. ISPITNA CJELINA ČITANJE	10
1.3.2. ISPITNA CJELINA SLUŠANJE	12
1.3.3. ISPITNA CJELINA PISANJE	13
1.4. TEHNIČKI OPIS ISPITA	14
1.4.1. TRAJANJE ISPITA	14
1.4.2. IZGLED ISPITA I NAČIN RJEŠAVANJA	14
1.4.3. PRIBOR	15
1.5. OPIS BODOVANJA	16
1.5.1. BODOVANJE ISPITNE CJELINE ČITANJE	16
1.5.2. BODOVANJE ISPITNE CJELINE SLUŠANJE	16
1.5.3. BODOVANJE ISPITNE CJELINE PISANJE	17
1.6. PRIMJERI ZADATAKA	22
1.6.1. PRIMJER ZADATKA POVEZIVANJA IZ ISPITNE CJELINE ČITANJE	22
1.6.2. PRIMJER ZADATKA VIŠESTRUKOGA IZBORA IZ ISPITNE CJELINE SLUŠANJE	24
1.6.3. PRIMJER KOMBINIRANOGA ZADATKA VIŠESTRUKOGA IZBORA I DOPUNJAVANJA IZ ISPITNE CJELINE ČITANJE	26
1.6.4. PRIMJER KOMBINIRANOGA ZADATKA POVEZIVANJA I DOPUNJAVANJA RIJEČIMA IZ ISPITNE CJELINE ČITANJE	28
1.6.5. PRIMJERI ZADATAKA ESEJSKOGA TIPA IZ ISPITNE CJELINE PISANJE	29
1.7. PRIPREMA ZA ISPIT	30
1.7.1. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU ČITANJE	30
1.7.2. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU SLUŠANJE	31
1.7.3. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU PISANJE	32
1.7.4. PRIMJERI BODOVANOGA ESEJA	38

2. OSNOVNA RAZINA ISPITA	42
2.1. PODRUČJA ISPITIVANJA	42
2.2. OBRAZOVNI ISHODI	42
2.2.1. ISPITNA CJELINA ČITANJE	42
2.2.2. ISPITNA CJELINA PISANJE	43
2.2.3. ISPITNA CJELINA SLUŠANJE	44
2.3. STRUKTURA ISPITA	45
2.3.1. ISPITNA CJELINA ČITANJE	45
2.3.2. ISPITNA CJELINA PISANJE	47
2.3.3. ISPITNA CJELINA SLUŠANJE	48
2.4. TEHNIČKI OPIS ISPITA	49
2.4.1. TRAJANJE ISPITA	49
2.4.2. IZGLED ISPITA I NAČIN RJEŠAVANJA	49
2.4.3. PRIBOR	50
2.5. OPIS BODOVANJA	51
2.5.1. BODOVANJE ISPITNE CJELINE ČITANJE	51
2.5.2. BODOVANJE ISPITNE CJELINE PISANJE	51
2.5.3. BODOVANJE ISPITNE CJELINE SLUŠANJE	53
2.6. PRIMJERI ZADATAKA	54
2.6.1. PRIMJER ZADATKA POVEZIVANJA IZ ISPITNE CJELINE ČITANJE	54
2.6.2. PRIMJER ZADATKA VIŠESTRUKOGA IZBORA IZ ISPITNE CJELINE ČITANJE	55
2.6.3. PRIMJER KOMBINIRANOGA ZADATKA POVEZIVANJA I DOPUNJAVANJA DIJELOVIMA REČENICA IZ ISPITNE CJELINE ČITANJE	57
2.6.4. PRIMJER KOMBINIRANOGA ZADATKA POVEZIVANJA I DOPUNJAVANJA RIJEČIMA IZ ISPITNE CJELINE ČITANJE	58
2.6.5. PRIMJER ZADATKA OBLIKOVANJA PISANOGA TEKSTA	59
2.7. PRIPREMA ZA ISPIT	60
2.7.1. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU ČITANJE	60
2.7.2. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU PISANJE	61
2.7.4. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU SLUŠANJE	65
3. DODATCI	66
3.1. GRAMATIČKE/JEZIČNE STRUKTURE ZA VIŠU RAZINU ISPITA	66
3.2. GRAMATIČKE/JEZIČNE STRUKTURE ZA OSNOVNU RAZINU ISPITA	70

Napomena:

Ispitni katalog i ispitni materijal iz Engleskoga jezika na hrvatskome jeziku pisani su prema *Hrvatskome pravopisu* Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2013.

UVOD

Ispitni katalog za državnu maturu iz Engleskoga jezika temeljni je dokument ispita u kojemu su navedeni i objašnjeni ciljevi, područja ispitivanja, kriteriji te načini ispitivanja i bodovanja ispita na višoj i na osnovnoj razini u školskoj godini 2026./2027. Usklađen je s kurikulumom nastavnoga predmeta Engleski jezik za osnovne škole i gimnazije¹ (u daljnjemu tekstu: predmetni kurikulum) te je, prije svega, namijenjen pristupnicima tijekom pripreme za državnu maturu.

Ispit državne mature iz Engleskoga jezika može se polagati kao obvezatni ili kao izborni na objema razinama. Ispitom na osnovnoj razini ispituju se temeljna jezična znanja i sposobnosti, a ispitom na višoj razini ispituju se jezična znanja i sposobnosti koji su važni za daljnje školovanje u obrazovnim područjima u kojima je nužno posjedovanje više razine komunikacijske jezične kompetencije.

Ciljevi ispita

Prema predmetnome kurikulumu učenje i poučavanje engleskoga jezika usmjereno je na razvijanje interesa i motiviranje učenika za ovladavanje jezikom, što pridonosi njihovu osobnomu i društvenomu razvoju. Učenici postižu razinu jezičnoga umijeća koja im omogućuje samostalnu komunikaciju na engleskome jeziku u različitim situacijama i usvajaju vještine potrebne za samostalno učenje kao temelj cjeloživotnoga obrazovanja.

Poticanjem na aktiviranje osobnih potencijala te na samostalnu i kritičku upotrebu različitih izvora znanja i primjenu učinkovitih strategija učenja učeniku se pruža temelj za samostalno upravljanje vlastitim učenjem, a time i za učinkovito cjeloživotno učenje.²

Temeljni su ciljevi ispita državne mature iz Engleskoga jezika provjeriti samostalnu i točnu upotrebu jezika u komunikacijskim situacijama. Polazeći od spoznaje da je jezik sredstvo komunikacije, ispitom se provjerava sposobnost razumijevanja, izražavanja i upotrebe jezika kao sustava.

Viša razina ispita iz Engleskoga jezika usklađena je s ishodima predmetnoga kurikuluma od 1. do 4. razreda opće, klasične, prirodoslovno-matematičke i prirodoslovne gimnazije (9. – 12. godine učenja).³

Osnovna razina ispita iz Engleskoga jezika usklađena je s ishodima predmetnoga kurikuluma od 1. do 4. razreda opće i prirodoslovno-matematičke gimnazije (1. – 4. godine učenja).⁴

¹ NN, br. 7/19 (22. 1. 2019.) [elektronički izvor]

² usp. predmetni kurikulum, poglavlje A. Svrha i opis predmeta [elektronički izvor]

³ Na temelju rezultata dosad provedenih ispita državne mature te sadržaja ishoda u predmetnome kurikulumu procijenjeno je da viša razina ispita odgovara razini B2 Zajedničkoga europskoga referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (*Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment Companion Volume with New Descriptors*, © Council of Europe, February 2018.).

⁴ Na temelju rezultata dosad provedenih ispita državne mature te sadržaja ishoda u predmetnome kurikulumu procijenjeno je da osnovna razina ispita odgovara razini A2+ dopunjenoga ZEROJ-a (v. <https://rm.coe.int/16802fc1bf>).

Program i kurikulum nekih četverogodišnjih strukovnih škola razlikuje se od gimnazijskoga programa u opsegu općega i specifičnoga vokabulara, razradi tema i složenosti pisanoga ili usmenoga izričaja. Ako pristupnik⁵ koji je učio Engleski jezik prema programu četverogodišnjih strukovnih škola želi položiti višu razinu, treba proširiti stečeno znanje sadržajima gimnazijskoga programa koristeći se obvezatnom literaturom. Gimnazijski program razlikuje se u zahtjevnosti, tj. opsegu usvojenosti određenih jezičnih sadržaja (gramatičkih i leksičkih struktura). Treba također uključiti i određene dodatne vrste tekstova (članke, izvješća i sl.) i sustavno proširivati vokabular vezan za opće teme.

U poglavlju *Dodatci* zelenom bojom označene su gramatičke/jezične strukture koje pristupnici iz srednjih strukovnih škola trebaju dodatno savladati kako bi mogli pristupiti ispitu na višoj razini i uspješno ga položiti. Ogledni primjeri ispita za višu i osnovnu razinu pristupniku daju uvid u razlike u sadržaju i obliku ispita na tim razinama.

Jezične kompetencije koje se očekuju od pristupnika na višoj razini mogu se usvojiti sustavnim kontinuiranim uvježbavanjem i primjenom naučenoga kroz dodatne sate nastave i intenzivnim individualnim radom.

Ispitni katalog podijeljen je u tri dijela. Prva dva dijela odnose se na razine i sadrže po sedam poglavlja:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Opis bodovanja
6. Primjeri zadataka
7. Priprema za ispit.

U prvome i drugome poglavlju navedeno je što se ispituje u ispitu. U prvome poglavlju navedena su područja ispitivanja, a u drugome obrazovni ishodi⁶ odnosno ključna znanja i vještine koje pristupnik treba usvojiti.

U trećemu, četvrtome i petome poglavlju opisani su način ispitivanja, struktura i oblik ispita, primjeri zadataka, vrste tekstova, broj zadataka vezanih za polazne tekstove, način rješavanja i bodovanja zadataka i ispitnih cjelina, udio ispitnih cjelina u ispitu te kriteriji bodovanja pisanoga teksta. Navedene su ljestvice za bodovanje i objašnjena je njihova primjena.

U šestome poglavlju navedeni su primjeri zadataka s detaljnim objašnjenjem, a u sedmome poglavlju izloženo je na koji se način pristupnici mogu pripremiti za uspješno polaganje ispita.

Nakon pregleda razina slijedi treći dio *Dodatci*. U tome su dijelu navedeni jezični sadržaji za svaku razinu.

⁵ Termin „pristupnik” u ispitnome katalogu i termin „učenik” u predmetnome kurikulumu podrazumijevaju rodnu razliku te se odnose i na pristupnice i na pristupnike, tj. i na učenice i na učenike.

⁶ U obrazovnim ishodima preuzetima iz predmetnoga kurikuluma napravljene su jezične korekcije sukladno normi hrvatskoga standardnog jezika.

1. VIŠA RAZINA ISPITA

1.1. PODRUČJA ISPITIVANJA

Predmetni kurikulum s kojim je ovaj ispitni katalog usklađen strukturiran je prema sljedećim domenama: *Komunikacijska jezična kompetencija*, *Međukulturna komunikacijska kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom*. Sve tri domene čine uravnoteženu strukturu cjelokupnoga predmetnog kurikuluma Engleskoga jezika i polazište su obrazovnih ishoda koji se provjeravaju ispitom državne mature iz Engleskoga jezika.⁷

Ispitom državne mature iz Engleskoga jezika na višoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija prema kurikulumu nastavnog predmeta Engleski jezik za opću, klasičnu, prirodoslovno-matematičku i prirodoslovnu gimnaziju za nastavak učenja engleskoga jezika (dvanaest godina) u trima jezičnim vještinama, tj. potpodručjima: čitanju, slušanju i pisanju. Sukladno tomu ispit iz Engleskoga jezika na višoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Slušanje* i *Pisanje*.

1.2. OBRAZOVNI ISHODI

U ovome su poglavlju za svaku jezičnu djelatnost navedeni obrazovni ishodi iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija* predmetnoga kurikuluma. Ishodi iz domena *Međukulturna komunikacijska kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom*, koji su predmetnim kurikulumom predviđeni za vrednovanje naučenoga, u ispitu se vrednuju posredno kroz ishode iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija*.

1.2.1. Ispitna cjelina Čitanje

Cilj je ove ispitne cjeline ispitati pristupnikovu sposobnost samostalnoga čitanja s razumijevanjem raznovrsnih autentičnih, izvorno napisanih ili prilagođenih pisanih tekstova i provjeriti njegova znanja i vještine na receptivnoj razini.

Prema obrazovnim ishodima predmetnoga kurikuluma učenik:

- procjenjuje duži izvorni ili prilagođen tekst pri slušanju i čitanju (SŠ (1) EJ A.4.1.):
 - pokazuje razumijevanje teksta opće tematike
 - kritički procjenjuje glavnu poruku, ključne i specifične informacije i implicitne poruke u tekstu
 - predviđa sadržaj na temelju ustroja teksta i procjenjuje kako struktura teksta i njegove karakteristike utječu na čitatelja i služe namjeni teksta
- analizira jednostavne književne tekstove (SŠ (1) EJ A.4.2.):
 - analizira književne tekstove prilagođene razini znanja.

⁷ v. predmetni kurikulum, poglavlje C. Struktura – domene predmetnoga kurikuluma [elektronički izvor]

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik u pisanome tekstu različite dužine:

- odrediti osnovni smisao teksta
- utvrditi glavne misli
- razlikovati pojedine informacije
- zaključiti iz implicitne poruke
- utvrditi logičke i složenije značenjske veze u tekstu
- predvidjeti sadržaj na temelju jezičnoga ustroja teksta.

Zastupljene teme i jezični sadržaji preuzeti su iz predmetnoga kurikuluma.

1.2.2. Ispitna cjelina *Slušanje*

U ovoj se ispitnoj cjelini ispituju pristupnikove vještine globalnoga, selektivnoga i detaljnoga razumijevanja slušanoga teksta izgovorenoga razgovijetnim standardnim jezikom.

Prema obrazovnim ishodima predmetnoga kurikuluma učenik:

- procjenjuje duži izvorni ili prilagođen tekst pri slušanju i čitanju:
 - pokazuje razumijevanje teksta opće tematike
 - kritički procjenjuje glavnu poruku, ključne i specifične informacije i implicitne poruke u tekstu
 - predviđa sadržaj na temelju ustroja teksta i procjenjuje kako struktura teksta i njegove karakteristike utječu na čitatelja i služe namjeni teksta (SŠ (1) EJ A.4.1.).

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik u govorenome tekstu različite dužine:

- odrediti osnovni smisao teksta
- utvrditi glavne misli
- razlikovati pojedine informacije
- zaključiti iz implicitne poruke.

Zastupljene teme i jezični sadržaji preuzeti su iz predmetnoga kurikuluma.

1.2.3. Ispitna cjelina *Pisanje*

Ovom se ispitnom cjelinom ispituju pristupnikova znanja i vještine pisanja u skladu sa zadanim kontekstom i svrhom komunikacijske situacije.

Prema obrazovnim ishodima predmetnoga kurikuluma učenik:

- piše tekst vrlo složene jezične strukture, različitih dužina, stilova i namjena (SŠ (1) EJ A.4.5.):
 - planira strukturu i sadržaj teksta
 - organizira tekst različitih dužina u odlomke
 - koristi se primjerenim veznim sredstvima i složenim jezičnim strukturama
 - primjenjuje pravopisna pravila i odgovarajuća stilistička sredstva kako bi postigao odgovarajući efekt
 - uređuje, tj. ispravlja svoj tekst.⁸

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- u skladu s tekstnom vrstom razviti zadanu temu prema sadržajnim odrednicama, obrazložiti gledišta i potkrijepiti argumente pojašnjenjima ili primjerima
- u skladu s tekstnom vrstom smisleno i logički organizirati rečenice i odlomke u tekstu te se pritom koristiti uobičajenim načinima i sredstvima za povezivanje i strukturiranje teksta
- upotrijebiti prikladne i pravopisno ispravne leksičke strukture
- ispravno upotrijebiti složenije gramatičke strukture.

⁸ Navedeni obrazovni ishodi odgovaraju sadržaju deskriptora u ljestvicama za dosljednu i povezanu pisanu produkciju te leksičku i gramatičku kompetenciju na razini B2 ZEROJ-a, (Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje, ZEROJ, Školska knjiga, Zagreb, 2005.), str. 62. i 63., 115., 116. i 117. i 129.

1.3. STRUKTURA ISPITA

Ispit državne mature iz Engleskoga jezika na višoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Slušanje* i *Pisanje*. U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

1.3.1. Ispitna cjelina *Čitanje*

Ova ispitna cjelina sastoji se od pet skupina zadataka vezanih za različite pisane polazne tekstove.

Vrste tekstova

Vrste tekstova uključuju različite oblike govornih i razgovornih, opisnih, obavijesnih i pripovjednih tekstnih vrsta poput članaka (reportaža, komentara i sl.), pisama, sažetaka, kraćih književnih ili stručnih tekstova, biografskih prikaza, intervjua i slično.

Tekstovi su autentični, izvorno napisani, prilagođeni ili preuzeti iz različitih izvora poput novina, časopisa, brošura, interneta itd. Tematski su bliski dobi, iskustvima i interesima učenika, a govore o relativno poznatim, konkretnim ili apstraktnim temama. Jasni su sadržajno i strukturno, osobito tekstovi na temelju kojih se provjerava gramatička i leksička kompetencija učenika. U jezičnome smislu prikladni su opisanoj razini. Mogu, međutim, sadržavati riječi i izraze čije se poznavanje ne traži na toj razini, ali samo ako te riječi i izrazi nisu ključni za razumijevanje teksta i uspješno rješavanje zadatka.

Tekstovi ukupno sadrže od 2350 do 2450 riječi.

Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 1.

Za svaki ispitivani ishod navedeno je kojom će se vrstom zadatka ispitivati, na kojoj vrsti polaznoga teksta te koliko je zadataka vezano za te tekstove.

Tablica 1. Struktura ispitne cjeline Čitanje

SKUPINA ZADATAKA	ISPITIVANI ISHODI	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatak povezivanja	vrlo kratki pripovjedni tekstovi povezani u tematsku cjelinu	12
2.	odrediti osnovni smisao teksta, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatak višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)	dug pripovjedni ili obavijesni tekst	6
3.	utvrditi logičke i složenije značenjske veze u tekstu	kombinirani zadatak povezivanja i dopunjavanja rečenicama	dug opisni ili obavijesni tekst	6
4.	predvidjeti prikladne leksičke i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta	kombinirani zadatak višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora) i dopunjavanja	srednje dug opisni ili obavijesni tekst	8
5.	predvidjeti prikladne leksičke i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta	kombinirani zadatak povezivanja i dopunjavanja riječima	srednje dug opisni ili obavijesni tekst	8

1.3.2. Ispitna cjelina *Slušanje*

Ova ispitna cjelina sastoji se od četiriju skupina zadataka vezanih za različite izgovorene polazne tekstove.

Vrste tekstova

Vrste tekstova uključuju razne oblike kratkih i srednje dugih govornih i razgovornih, opisnih, obavijesnih i pripovjednih tekstnih vrsta poput razgovora i rasprava, intervjua, izlaganja, predavanja, izvještaja, referata, kratkih literarnih tekstova, biografskih prikaza, reportaža, vijesti, obavijesti, poruka i slično.

Tekstovi su autentični, izvorno napisani ili prilagođeni. Govore ih jedan ili više izvornih govornika standardnim engleskim jezikom. Tematski su bliski ciljanoj dobnoj skupini učenika, a govore o poznatim ili relativno poznatim, konkretnim ili apstraktnim temama.

U jezičnome su smislu primjereni opisanoj jezičnoj razini. Mogu, međutim, sadržavati riječi i izraze čije se poznavanje ne traži na toj razini, ali samo ako te riječi i izrazi nisu ključni za razumijevanje teksta i uspješno rješavanje zadatka.

Tekstovi ukupno sadrže oko 1850 riječi.

Za svaki ispitivani ishod navedeno je kojom će se vrstom zadatka ispitivati, na kojoj vrsti polaznoga teksta te koliko je zadataka vezano za te tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Slušanje* prikazana je u tablici 2.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline *Slušanje*

SKUPINA ZADATAKA	ISPITIVANI ISHODI	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	odrediti osnovni smisao teksta, utvrditi glavne misli, zaključiti iz implicitne poruke	zadatak povezivanja	vrlo kratki govorni tekstovi	5
2.	odrediti osnovni smisao teksta, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatak višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratki govorni i razgovorni tekstovi	8
3.	odrediti osnovni smisao teksta, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatak višestrukoga povezivanja	srednje dug razgovorni tekst	6
4.	odrediti osnovni smisao teksta, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatak višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	srednje dug tekst (predavanje, izlaganje, izvještaj, intervju i sl.)	6

1.3.3. Ispitna cjelina *Pisanje*

Ova ispitna cjelina sadrži jedan zadatak esejskoga tipa.

Pristupnik treba oblikovati pisani tekst od **200** do **250** riječi o zadanoj temi.

Struktura ispitne cjeline *Pisanje* prikazana je u tablici 3.

Tablica 3. Struktura ispitne cjeline *Pisanje*

ISPITIVANI ISHODI	VRSTA ZADATAKA	VRSTA TEKSTA	BROJ ZADATAKA
- u skladu s tekstnom vrstom razviti zadanu temu prema sadržajnim odrednicama te obrazložiti gledišta i potkrijepiti argumente pojašnjenjima ili primjerima - u skladu s tekstnom vrstom smisleno i logički organizirati rečenice i odlomke u tekstu te se pritom koristiti uobičajenim načinima i sredstvima za povezivanje i strukturiranje teksta - upotrijebiti prikladne i pravopisno ispravne leksičke strukture - ispravno upotrijebiti složenije gramatičke strukture	oblikovati dug i složen pisani tekst (od 200 do 250 riječi)	raspravljački esej (eng. <i>argumentative</i> ili <i>for and against essay</i>)	1

1.4. TEHNIČKI OPIS ISPITA

Tehnički opis ispita podrazumijeva trajanje ispita, izgled i način rješavanja ispita te pribor za rješavanje ispita.

1.4.1. Trajanje ispita

Ispit na višoj razini traje ukupno **180 minuta**.

Za rješavanje ispitne cjeline *Čitanje* predviđeno je **70 minuta**.

Za rješavanje ispitne cjeline *Slušanje* predviđeno je približno **35 minuta** uključujući i 5 minuta za označavanje odgovora na list za odgovore.

Za rješavanje ispitne cjeline *Pisanje* predviđeno je **75 minuta**.

Ispit nije moguće položiti ako se ne pristupi svim trima dijelovima ispita.

Vremenik provedbe ispita objavljen je na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj se nalaze svi ispitni materijali.

Čitanje

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročita upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Važno je pažljivo pročitati te upute jer je u njima naznačen i način označavanja i upisivanja točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima ispitne cjeline *Čitanje* pristupnik mora označiti točne odgovore znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

Slušanje

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročita upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Važno je pažljivo pročitati te upute jer je u njima naznačen i način označavanja i upisivanja točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima ispitne cjeline *Slušanje* pristupnik mora označiti točne odgovore znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

Provedba ispitne cjeline *Slušanje*:⁹

- Rješavanje ovoga dijela ispita traje oko 35 minuta uključujući i vrijeme za označavanje odgovora na list za odgovore.
- Prije slušanja teksta predviđene su kratke stanke za čitanje skupine zadataka.
- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Dok sluša tekstove, pristupnik označava odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju ima 5 minuta da svoje odgovore označi na listu za odgovore.

Pisanje

U zadatku pisanja pristupnik može upotrebljavati list za koncept, ali potom mora svoj esej čitko napisati na list za čistopis u ispitnoj knjižici. Sadržaj lista za koncept se ne boduje. Tekst na listu za čistopis napisan velikim tiskanim slovima ili nečitko bodovat će se s 0 (nula) bodova.

Ako pristupnik pogriješi u bilo kojemu dijelu ispita, treba precrtati netočan odgovor, staviti ga u zagradu, napisati točan odgovor i staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime) pokraj točnoga odgovora.

1.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita dopuštena je upotreba samo kemijske olovke kojom se piše plavom ili crnom bojom i koja se ne može brisati, a nije dopuštena upotreba korektora ni rječnika.

⁹ Nakon što voditelj ispitne prostorije pristupniku ili pristupnicima pročita upute za ovu ispitnu cjelinu, uključuje uređaj za reprodukciju snimke i ne zaustavlja je do kraja provedbe ove ispitne cjeline. Snimka uključuje upute za rješavanje zadataka, sve predviđene stanke za čitanje zadataka prije slušanja teksta, tekstove za prvo i ponovljeno slušanje te petominutnu stanku za označavanje odgovora na listu za odgovore. Pristupnik stoga treba pažljivo slušati upute na snimci.

1.5. OPIS BODOVANJA

U ispitu na višoj razini moguće je ostvariti ukupno 85 bodova. Ostvareni bodovi u svakoj od triju ispitnih cjelina čine određeni udio (1/3) u ukupnome rezultatu.

Broj bodova i udio ispitnih cjelina u ispitniku prikazani su u tablici 4.

Tablica 4. Broj bodova i udio ispitnih cjelina u ispitniku

ISPITNA CJELINA	BROJ BODOVA	UDIO
Čitanje	40	1/3
Slušanje	25	1/3
Pisanje	20	1/3
UKUPNO	85	1

Bodovi se skaliraju ili ponderiraju, tj. pridaje im se različita težina u ukupnome zbroju bodova. Prema navedenim udjelima 40 bodova ispitne cjeline *Čitanje* vrednuje se kao 25 bodova ispitne cjeline *Slušanje* ili 20 bodova ispitne cjeline *Pisanje*.

Konačan rezultat izračunava se na sljedeći način:

(postignuti bodovi *Čitanje* / 40
+ postignuti bodovi *Slušanje* / 25
+ postignuti bodovi *Pisanje* / 20) * 85/3.

1.5.1. Bodovanje ispitne cjeline Čitanje

Bodovi: Svako pitanje ima jedan točan odgovor. Svaki točno označen odgovor na listu za odgovore donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 40 bodova.

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitniku: 1/3

1.5.2. Bodovanje ispitne cjeline Slušanje

Bodovi: Svako pitanje ima jedan točan odgovor. Svaki točno označen odgovor na listu za odgovore donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 25 bodova.

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitniku: 1/3

1.5.3. Bodovanje ispitne cjeline *Pisanje*

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno **20** bodova.

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 1/3

Tekst na listu za čistopis napisan velikim tiskanim slovima ili nećitko bodovat će se s 0 (nula) bodova.

Esej se boduje prema **ljestvici** koja uključuje četiri osnovna kriterija (v. tablicu 5.):

1. *Izvršenje zadatka*
2. *Koherenciju i koheziju*
3. *Vokabular*
4. *Gramatiku.*

Kriteriji i elementi za bodovanje eseja izvedeni su i prilagođeni iz ilustrativnih ljestvica ZEROJ-a za vrednovanje izvještaja i sastavaka, razvijanja teme, dosljednosti i povezanosti, opsega vokabulara i sposobnosti korištenja vokabulara te gramatičke ispravnosti.¹⁰

Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odnosi se na dva glavna elementa:

- **Razrada zadane teme**

Prvi se element odnosi na razrađenost zadanih sadržajnih odrednica i oblik eseja s uvodom, glavnim dijelom i zaključkom.

- **Argumentacija**

Drugi se element odnosi na to jesu li gledišta obrazložena argumentima i potkrijepljena pojašnjenjima ili primjerima.

Koherencija i kohezija

Koherencija se odnosi na pitanje:

- Kojom se lakoćom može pratiti slijed pristupnikovih misli?

Kohezija se odnosi na pitanja:

- Koliko se pristupnik koristi pravilima o strukturiranju odlomka u svrhu organiziranja iznošenja svojih misli?
- Koliko i kako se pristupnik koristi kohezivnim sredstvima¹¹ u svrhu povezivanja svojih misli?

¹⁰ v. ZEROJ, Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (ZEROJ, Školska knjiga, Zagreb, 2005.), str. 63., 115., 116. i 117., 128. i 129.

¹¹ Kohezivna sredstva gramatička su i semantička sredstva koja povezuju rečenice, tj. iskaze unutar teksta (npr. zamjenice, glagolska vremena, leksičke veze, ponavljanja rečeničnih struktura, komparacija, rečenični veznici, konektori itd.).

Vokabular

Kriterij *Vokabular* odnosi se na dva glavna elementa:

- **Raspon**

Kakav je raspon vokabulara? U kojoj mjeri pristupnik ponavlja iste riječi i izraze?

- **Točnost**

U kojoj mjeri pogreške u upotrebi i/ili pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

Gramatika

Kriterij *Gramatika* odnosi se na dva glavna elementa:

- **Raspon**

Koristi li se pristupnik raznovrsnim gramatičkim strukturama ili se oslanja na upotrebu vrlo jednostavnih struktura?

- **Točnost**

Do koje mjere pogreške u upotrebi/obliku utječu na razumijevanje teksta?

Navedeni se kriteriji detaljno opisuju nizom opisivača.

Ljestvica za bodovanje pisanoga teksta na višoj razini prikazana je u tablici 5.

Tablica 5. Ljestvica za bodovanje pisanoga teksta na višoj razini

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
5	- Sve četiri sadržajne odrednice (uvod, dvije strane glavnoga dijela i zaključak) relativno su jednako razrađene. - Gledišta su dosljedno obrazložena i potkrijepljena.	- Jasan je tijek misli. - Odlomci su učinkovito strukturirani i učinkovita je upotreba kohezivnih sredstava.	- Širok je raspon vokabulara za izvršenje zadatka. - Pojavljaju se manje pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.	- Širok je raspon struktura za izvršenje zadatka. - Pojavljaju se manje pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
4	- Sve su sadržajne odrednice razrađene, ali nejednako (uvod ili zaključak su nepotpuni). - Gledišta su uglavnom dobro obrazložena i potkrijepljena.	- Uglavnom je jasan tijek misli. - Odlomci su dobro strukturirani i dobra je upotreba kohezivnih sredstava.	- Vrlo je dobar raspon vokabulara za izvršenje zadatka. - Pojavljaju se pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.	- Vrlo je dobar raspon struktura za izvršenje zadatka; često se koriste složene strukture. - Pojavljaju se pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
3	- Jedna sadržajna odrednica (uvod ili zaključak ili jedna strana glavnoga dijela) nije razrađena (ili su i uvod i zaključak nepotpuni). - Gledišta su dostatno obrazložena i potkrijepljena ili esej mjestimično nije povezan s temom.	- Ponekad je nejasan tijek misli (i zbog jezičnih pogrešaka). - Dostatno je strukturiranje odlomaka i zadovoljavajuća je upotreba kohezivnih sredstava.	- Dobar je raspon za izvršenje zadatka. - Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu ponekad utječu na lako razumijevanje.	- Dobar je raspon struktura za izvršenje zadatka; povremeno se koriste složene strukture. - Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu ponekad utječu na lako razumijevanje teksta.

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
2	- Dvije sadržajne odrednice (uvod i zaključak) nisu razrađene ili jedna sadržajna odrednica nije razrađena, a druga je nepotpuna. - Gledišta su nedostatno obrazložena i potkrijepljena ili esej na više mjesta nije povezan s temom. - Neprikladan je oblik teksta. - Procjena izvršenosti zadatka ponekad je otežana zbog jezičnih pogrešaka.	- Često je nejasan tijek misli (i zbog jezičnih pogrešaka). - Ograničeno je strukturiranje odlomaka i ograničena je upotreba kohezivnih sredstava.	- Dostatan je raspon za izvršenje zadatka. - Pogreške u upotrebi/obliku/ pravopisu ponekad uzrokuju teškoće u razumijevanju teksta.	- Vrlo rijetko se koriste složene strukture. - Pogreške u upotrebi/obliku/ pravopisu ponekad uzrokuju teškoće u razumijevanju teksta.
1	- Tri sadržajne odrednice nisu razrađene: npr. uvod, zaključak i jedna strana glavnoga dijela. - Nema jasno izloženih i obrazloženih ili potkrijepljenih gledišta ili esej uglavnom nije povezan s temom. - Procjena izvršenosti zadatka često je onemogućena zbog jezičnih pogrešaka.	- Uglavnom je nejasan tijek misli. - Nedostatno je strukturiranje odlomaka i nedostatna je upotreba kohezivnih sredstava.	- Raspon je nedostatan za izvršenje zadatka. - Pogreške u upotrebi/obliku/ pravopisu često onemogućuju razumijevanje teksta.	- Raspon je vrlo ograničen. - Pogreške u upotrebi/obliku/ pravopisu često onemogućuju razumijevanje teksta.
0	Razrađeno je manje od jedne sadržajne odrednice. Sadržaj teksta ne odnosi se ni u jednome svojem dijelu na postavljeni zadatak (esej nije povezan s temom). Tekst je uglavnom nerazumljiv. Tekst sadrži manje od 70 riječi.			

Napomene

Ako su opisivači unutar pojedinoga kriterija (*Izvršenje zadatka*, *Koherencija i kohezija*, *Vokabular* i *Gramatika*) na različitoj razini, primjenjuje se niža razina, npr. ako raspon vokabulara zasluhuje 5 bodova, a točnost vokabulara 4 boda, tekst će za kriterij *Vokabular* dobiti 4 boda.

Tekst koji je dobio 2 (dva) boda za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 4 (četiriju) bodova za svaki od ostalih kriterija.

Tekst koji je dobio 1 (jedan) bod za kriterij *Izvršenje zadatka* zbog nedovoljne duljine ne može dobiti više od 3 (triju) bodova za svaki od ostalih kriterija.

Tekst koji je dobio 1 (jedan) bod za kriterij *Izvršenje zadatka* zbog nerazrađenih sadržajnih odrednica, neobrazloženih gledišta ili zato što je često teško razumljiv ne može dobiti više od jednoga (1) boda za svaki od ostalih kriterija.

Tekst koji je dobio 0 (nula) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka* zbog nedovoljne duljine ne može dobiti više od 1 (jednoga) boda za svaki od ostalih kriterija.

Tekst koji je dobio 0 (nula) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka* zbog nepovezanosti s temom, nerazumljivosti itd. ne može dobiti više od 0 (nula) bodova za svaki od ostalih kriterija.

Brojenje riječi

Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom.

Skraćenice (npr. *I'm, isn't*) broje se kao jedna riječ.

Ne broje se riječi u ponavljanjima, nabranjima i ulomcima koji se ne odnose na zadatak.

Tekstovima nedovoljne duljine oduzimaju se bodovi u okviru kriterija *Izvršenje zadatka* na sljedeći način:

- 1 bod za 170 do 199 riječi
- 2 boda za 140 do 169 riječi
- 3 boda za 110 do 139 riječi
- 4 boda za 70 do 109 riječi.

Minimalan broj bodova za kriterij *Izvršenje zadatka* jest 0 (nula).

Tekst koji ima manje od 70 riječi dobiva 0 (nula) bodova i ne boduje se s obzirom na preostale kriterije.

Tekst smije imati i više od 250 riječi o zadanoj temi, ali se za njih ne dobivaju dodatni bodovi.

1.6. PRIMJERI ZADATAKA

U ovome poglavlju navedeni su primjeri različitih vrsta zadataka iz ispitnih cjelina *Čitanje* (*Reading Paper*), *Slušanje* (*Listening Paper*) i *Pisanje* (*Writing Paper*).¹² Uz svaki primjer zadatka navedeni su uputa, točan odgovor, ispitivani ishod i način bodovanja.

1.6.1. Primjer zadatka povezivanja iz ispitne cjeline *Čitanje*

Task 1

Questions 1–12

You are going to read an article in which people talk about making films.

For each question (1–12), choose one person from A–F.

Mark your answer on the answer sheet.

There is an example at the beginning (O→A).

Making Films

A ABIGAIL

“The screenplay is bad”, “the actor’s performance was horrible”, “the background score was not convincing”. These are some of the words I used in the past while watching movies, presuming I would do a better job. When the short-filmmaking bug bit me, I thought, how hard could that be? In retrospect, I couldn’t have been more wrong. Sure, I was doing fine for a while, even produced several documentary projects in record time that were acclaimed and supported by critics. And that was that, at least for the time being.

C CONNIE

My film was based on a good story and made with a great team who were ready to go that extra mile. This network you have is an important asset in filmmaking, yet I found my work didn’t succeed to the extent I was hoping it would, even if it did well at the box office. So I thought about it and realised that filmmaking is not as much about the art, or any other one thing, as it is about timing and lots of different factors falling in place. Of course, you can never be sure what will excite your audience, so it’s best to stay true to yourself, whatever the outcome.

B BERT

When John started making films, I pitched in, playing a small role here and there, which was rather fun at the time and even ground-breaking, as I developed a passion for films that later prompted me to study film history. But in the course of my studies, I learned filmmaking was as complex as any technologically sophisticated project and in many cases more challenging. Especially the period after the last scene has been shot that involves editing, computer-generated imagery, marketing etc. Not to mention the importance of how it is received by the public, which is key to its success or demise.

D DAVID

I believe that project management experience can help you make your movie better. Nowadays, that means a faster, cheaper and fresher film. But, ultimately, the fate of the film will be decided by the filmmaker’s acquired ability to use creative imagery and sound, building a relationship between the camera, the scenery and the actors, in short, by the aesthetics of it all. As a critic, I have profound respect for filmmakers and all professionals that help a film come to life. It seems to be the hardest way of earning one’s livelihood and a well-deserved one, even if the rewards are considerable.

E EMMA	F FRANCIS
When it comes to film production, you've got five key phases: development, pre-production, production, post-production and distribution. Each stage is centred around a different purpose, with each one leading nicely onto the next. Many films inexplicably fall through by the time they are finished and don't meet the filmmaker's expectations. That's why it's so important to make sure the director has a fully rounded vision of what their message as an author is going to be. Then you can think about what the film process entails and what you need to make it happen.	Persistent excitement creates pressure, and pressure creates good films. And the fire burns strong. It's also natural to feel apprehensive at the start – you've got high expectations. But even if you've got tons of creative ideas and you can't wait to see your vision come to life on-screen, first you've got a journey you need to plan, which involves pinpointing shooting locations for each scene, securing permits, assembling a trustworthy and talented crew, and putting a solid budget in place. Take the time for this and you can expect a more streamlined process in post-production and a rewarding end result.
Which person... 0 created documentaries in the course of their career? → A 1 claims that the most demanding part of creating a film is in the post-production phase? 2 says they created a film that came short of their professional expectations? 3 states that a film will be successful if you know exactly what you want your film to achieve from the start? 4 believes that not connecting with the audience can be detrimental to a film? 5 says the success of a film depends on when you bring together and how you balance different aspects of filmmaking? 6 admits they have enjoyed a limited period of success working in the film industry? 7 argues that a filmmaker won't succeed if they don't have a strong artistic background? 8 states they enjoyed the support of the experts they gathered for the project? 9 says that the filmmaker's final product justifies the money they are making? 10 finds that being well-organised initially can tip the scale of success in the later stages of filmmaking? 11 mentions that, based on their experience, creating a film can be a strenuous process? 12 suggests that you need to be passionate about your filmmaking project to succeed?	

TOČNI ODGOVORI: 0 A, 1 B, 2 C, 3 E, 4 B, 5 C, 6 A, 7 D, 8 C, 9 D, 10 F, 11 A, 12 F

ISPITIVANI ISHOD: razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitnih poruka

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 12 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

1.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora iz ispitne cjeline *Slušanje*¹³

Task 2

Questions 6–13

You will hear people talking in eight situations. For each question (6–13), choose the correct answer (A, B or C). You will hear each recording twice.

6 You hear a young woman talking about learning public speaking.
Why has she decided to start taking public speaking lessons?

- A** To get a job.
- B** To reassure herself.
- C** To impress someone.

7 You hear two friends talking about their plans for the afternoon.
How will the woman be spending her time?

- A** Learning a water sport.
- B** Getting a tan.
- C** Reading a book.

8 You hear a woman talking about what she did on Saturday. Where did she spend the day?

- A** At a wellness centre.
- B** At an animal shelter.
- C** At her apartment.

9 You hear a man talking about his success as a musician. To what does he attribute his success?

- A** To talent.
- B** To social media.
- C** To luck.

10 You hear a doctor's assistant leave a message for a patient. What is the assistant doing?

- A** Asking for confirmation.
- B** Rescheduling the appointment.
- C** Commenting on test results.

11 You hear two people talking. What is the main topic of the conversation?

- A** Personal development.
- B** The education system.
- C** Finding employment.

12 You hear two colleagues talking about summer holidays.
Why did the woman decide she could attend an environmental festival?

- A** Because it teaches organic farming.
- B** Because she can bring her children.
- C** Because of cheap accommodation.

13 You hear a man talking about his career plans. What is his top priority?

- A** Income.
- B** Job satisfaction.
- C** Promotion.

¹³ Tekstovi za ovaj zadatak nalaze se na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja na snimci Track 4 ispita iz Engleskoga jezika (viša razina) provedenoga u školskoj godini 2024./2025. u ljetnome roku.

TOČNI ODGOVORI: 6 A, 7 B, 8 A, 9 C, 10 B, 11 A, 12 C, 13 C

ISPITIVANI ISHODI: odrediti osnovni smisao teksta, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 8 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

1.6.3. Primjer kombiniranoga zadatka višestrukoga izbora i dopunjavanja iz ispitne cjeline Čitanje

Task 4

Questions 25–32

Read the text below.

For each question (25–32), choose the answer (A, B, C or D) that best completes the sentence.

Mark your answer on the answer sheet.

There is an example at the beginning (0→A).

How Dogs Understand Us

The relationship between dogs and humans is a fascinating topic for scientists. Studies suggest that dogs have a remarkable ability to understand both the words and emotions we convey,

(0) ____ interpret non-verbal cues like body language and facial expressions.

Recent studies reveal that dogs (25) ____ process the meaning of words but also pick up on the emotional tone of human speech. Furthermore, dogs are (26) ____ at understanding non-verbal cues, such as body language and facial expressions, and are particularly skilled at interpreting gestures like pointing. However, the degree (27) ____ which a dog can understand these cues may vary based on the situation and their relationship with the person.

Genetics may also play a role in a dog's ability to comprehend human communication, as (28) ____ in studies on puppies' responses to pointing gestures. Researchers found that puppies as young as eight weeks old with little exposure to humans can understand pointing. But despite these findings, the topic (29) ____ actively debated among researchers.

It's important to recognise that animal intelligence differs from ours, (30) ____ each species having unique cognitive abilities. Ongoing research sheds light on the intricate dynamics of communication between humans and their canine companions, highlighting the remarkable bond (31) ____ between our two species.

Moreover, understanding the complexities of canine cognition can have practical applications in various fields, including animal training, therapy, and even the development of assistive (32) ____ for people with disabilities. By unravelling the mysteries of how dogs understand us, we can deepen our appreciation for these loyal and intelligent companions, strengthening our bond with them in the process.

The study of canine communication offers valuable insights into the cognitive abilities and emotional intelligence of dogs, enhancing our understanding of the unique bond between humans and their four-legged friends.

0

A as well as

B first of all

C moreover

D whatsoever

25

A as well

B both

C either

D not only

26
A adept B keen C prone D ready
27
A by B in C to D with
28
A dealt B taken C talked D seen
29
A continues B persists C remains D sustains
30
A and B by C for D with
31
A combined B distributed C divided D shared
32
A techniques B technologies C technicians D technicalities

TOČNI ODGOVORI: 0 A, 25 D, 26 A, 27 C, 28 D, 29 C, 30 D, 31 D, 32 B

ISPITIVANI ISHODI: predvidjeti prikladne leksičke i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 8 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

1.6.4. Primjer kombiniranoga zadatka povezivanja i dopunjavanja riječima iz ispitne cjeline Čitanje

Task 5

Questions 33–40

Read the text below.

For each question (33–40) choose the answer (A–M) that best completes the sentence.

There are **five** options that you do **not** need. Mark your answer on the answer sheet.

There is an example at the beginning (0→N).

What Is Intuitive Design?

Experts cannot agree (0) ____ the definition of the term ‘intuitive design’. Intuitive design, (33) ____, is often used informally to describe designs that are easy to use. So, when a user is able to understand and use a design (34) ____, or rather, without consciously thinking about how to do it, we describe the design as ‘intuitive’.

While there is (35) ____ standard definition, some research groups (36) ____ worked towards building a clearer understanding of the term ‘intuitive design’. Members of the interdisciplinary research group Intuitive Use of User Interfaces (37) ____ that intuition is not a feature of design – instead, intuitive use is a characteristic of the interaction process between a specific user and the design.

So, if we want to (38) ____ how intuitive a design is, we must also take into consideration who will use the design. Users will feel that a design is intuitive when it is based on principles from some (39) ____ domains that are well known to them and that they use regularly. Designs can therefore provide experiences that seem intuitive to some users but not to others. Of course, intuitive design can come in many different forms. For example, intuitive-design principles can help physical products as well, enabling them to be user-friendly, with strategic controls and features that meet users’ expectations, thus minimising the use of large and complicated manuals. This is particularly relevant in today’s highly dynamic digital environment where consumers (40) ____ that they have instant access to whatever they need. A good example is Google’s minimalist search interface, presenting users with a clean, uncluttered page that focuses on the primary function of searching without unnecessary distractions.

Finally, successful design is produced by those who not just understand the current situation but also predict future needs and create products that retain their value over time.

- A** evaluate
- B** demand
- C** argue
- D** have
- E** had
- F** only
- G** such
- H** other
- I** however
- J** especially
- K** immediately
- L** moreover
- M** no
- N** upon

TOČNI ODGOVORI: 0 N, 33 I, 34 K, 35 M, 36 D, 37 C, 38 A, 39 H, 40 B

ISPITIVANI ISHODI: predvidjeti prikladne leksičke i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 8 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

1.6.5. Primjeri zadataka esejskoga tipa iz ispitne cjeline *Pisanje*

Primjer zadatka raspravljačkoga eseja s dvama zadanim gledištima:

Write an essay of **200–250** words.

Your essay must have an introduction, body and conclusion.

Some people say that the gap between younger and older generations is getting bigger. Others say the differences are disappearing.

Primjer zadatka raspravljačkoga eseja s jednim zadanim gledištem:

Write an essay of **200–250** words.

Your essay must have an introduction, body and conclusion.

Some people say that shopping online is far more practical than shopping in stores. Discuss arguments for and against this view and give your own opinion.

ISPITIVANI ISHODI: u skladu s tekstnom vrstom razviti zadanu temu prema sadržajnim odrednicama, obrazložiti gledišta i potkrijepiti argumente pojašnjenjima ili primjerima; u skladu s tekstnom vrstom smisleno i logički organizirati rečenice i odlomke u tekstu te se pritom koristiti uobičajenim načinima i sredstvima za povezivanje i strukturiranje teksta; upotrijebiti prikladne i pravopisno ispravne leksičke strukture; ispravno upotrijebiti složenije gramatičke strukture

BODOVANJE: prema ljestvici za bodovanje pisanoga teksta na višoj razini¹⁴, ukupno 20 bodova

¹⁴ v. tablicu 5. i poglavlje 1.7.4. *Primjeri bodovanoga eseja*

1.7. PRIPREMA ZA ISPIT

Da bi se uspješno pripremili za ispit državne mature iz Engleskoga jezika, pristupnici bi trebali detaljno proučiti ispitni katalog za školsku godinu u kojoj će polagati ispit.

Nastavnicima napominjemo da se priprema pristupnika za ispit ne razlikuje znatno od svakodnevnoga poučavanja. Nastavne metode koje nastavnik upotrebljava u svakodnevnome nastavnom procesu mogu se upotrebljavati i tijekom pripremanja pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između poučavanja i uvježbavanja raznih vrsta zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na poučavanju, a ne isključivo na pripremanju za polaganje ispita.

Literatura za pripremu ispita državne mature iz Engleskoga jezika jesu udžbenici i priručnici koje je propisalo i odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih (www.mzom.gov.hr).

Način polaganja ispita mature, kao i mjere koje se izriču u slučaju nedozvoljenoga ponašanja učenika propisani su Pravilnikom o polaganju državne mature (Narodne novine, 56/26).

1.7.1. Priprema za ispitnu cjelinu Čitanje

Priprema pristupnika za ispitnu cjelinu *Čitanje* temelji se na nekoliko načela važnih za uspješno poučavanje te vještine. Kod pristupnika treba razvijati naviku čitanja i poticati ih da što više i češće čitaju različite vrste tekstova. Također, treba ih poticati da se usredotoče na sadržaj teksta. Značenje i poruka teksta jednako su važni, kao i jezični sadržaji koji se nalaze u tekstu. Važan je čimbenik uspješnosti čitanja razvijanje sposobnosti predviđanja. Pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupnicima da shvate o čemu je riječ i prije nego što počnu čitati tekst.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju mnogo mogućnosti za uvježbavanje čitanja. Često se pristupnicima zadaje da čitaju samostalno kod kuće. Očekuje se da će pristupnici riješiti ponuđene zadatke, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnome procesu u kojemu bi se uvježbavale vještine specifične za ispitnu cjelinu *Čitanje*. Pristupnike treba, prije svega, upoznati s vrstama zadataka u ispitu i strategijama za uspješno rješavanje tih vrsta zadataka. S pristupnicima treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi uz pomoć konteksta, tvorbe riječi (npr. prefiksi i sufiksi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (podjela na odlomke, elementi koherencije i kohezije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora pristupnici trebaju u tekstu pronaći odgovarajuće argumente kako bi odabrali točan odgovor.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja pristupnici trebaju pažljivo pročitati natuknice (*prompts*) i potražiti u tekstu/tekstovima ključne riječi, fraze i značenje koje povezuju natuknice i tekst/tekstove.

Za uspješno rješavanje kombiniranih zadataka povezivanja i dopunjavanja pristupnici trebaju pažljivo pročitati tekst i ponuđene rečenice ili riječi na kraju teksta te odrediti koja rečenica ili riječ sadržajno i jezično odgovara određenoj praznini u tekstu.

Za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanje* nije potrebno razumjeti sve riječi i gramatičke strukture. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Pristupnicima također treba skrenuti pozornost na ispravnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnici nemaju dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer su previše vremena utrošili na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u rješavanju zadataka čitanja?

Pristupnicima se savjetuje:

- pažljivo čitanje uputa za svaki zadatak
- pažljivo čitanje teksta/tekstova i pitanja u određenome zadatku
- primjena odgovarajuće strategije za pojedinu vrstu zadatka
- rješavanje zadataka koje nisu riješili tijekom prvoga čitanja
- pažljivo označavanje odgovora na listu za odgovore.

1.7.2. Priprema za ispitnu cjelinu *Slušanje*

Priprema pristupnika za ispitnu cjelinu *Slušanje* temelji se na nekoliko načela važnih za uspješno poučavanje te vještine. Pristupnici trebaju u razredu što više i češće uvježbavati zadatke slušanja. Važno je poticati i upućivati pristupnike da se odgovarajuće pripreme za zadatke i razvijati kod njih svijest o korisnosti ponovnoga slušanja zvučnih zapisa.

Također, iznimno je važno od samoga početka graditi samopouzdanje pristupnika.

To se, prije svega, postiže informiranjem pristupnika o tome što se od njih očekuje u ispitnoj cjelini *Slušanje* (*Što se ispituje?*¹⁵) i o vrstama zadataka kojima se ispituje razumijevanje teksta slušanjem¹⁶.

Pristupnike treba upozoriti na nužnost pažljivoga čitanja uputa prije rješavanja zadataka. Također, treba ih upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa iznimno važno za uspješno rješavanje zadataka. Upute sadrže bitne informacije o temi koju će pristupnici slušati i o tome što se od njih očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupnicima svakako treba skrenuti pozornost na to da razumijevanje svake riječi tijekom slušanja nije potrebno. Pristupnici moraju obratiti pozornost samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

¹⁵ v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

¹⁶ v. poglavlje *Struktura ispita*

Kako biti uspješan u rješavanju zadataka slušanja?

Pristupnicima se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa, pitanja i ponuđenih odgovora svakoga zadatka
- tijekom drugoga slušanja rješavanje onih zadataka koje nisu riješili tijekom prvoga slušanja
- pozorno označavanje odgovora na listu za odgovore.

1.7.3. Priprema za ispitnu cjelinu *Pisanje*

Priprema pristupnika za ispitnu cjelinu *Pisanje* temelji se na nekoliko načela važnih za uspješno poučavanje te vještine. Pristupnici trebaju razvijati naviku pisanja, tj. što više i češće uvježbavati pisanje različitih vrsta tekstova. Važno je nakon svakoga zadatka dati pristupnicima povratnu informaciju o uspješnosti njihova rada i tako provoditi vrednovanje za učenje. S obzirom na to da je davanje povratne informacije vrlo zahtjevan i dugotrajan posao, svakako treba razmotriti mogućnost da si povratnu informaciju pristupnici daju međusobno (vrednovanje kao učenje), što se pokazalo iznimno učinkovitim.

Pristupnici trebaju obratiti posebnu pozornost na čitanje i raščlambu zadatka. Neispunjavanje dijela zadatka može znatno umanjiti uspješnost pristupnika u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje* uključuje i poznavanje konvencija tekstnih vrsta, npr. različitih vrsta eseja, pisma, izvješća i sl. Pristupnike je moguće upoznati s osnovnim karakteristikama tekstnih vrsta opisom i analizom primjera (modela).

Veliki broj pristupnika treba pomoć u planiranju pisanoga teksta jer vrlo često nisu uvjereni u svrhovitost planiranja. Pristupnike treba uputiti na povezanost planiranja i uspješnosti izvršenja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti tu povezanost.

Pristupnike također treba upozoriti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje završne inačice pisanoga teksta. Rad u paru i međusobno komentiranje pisanoga teksta (vrednovanje kao učenje) tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitim metodom. Korisno je pristupnicima ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Ispravno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Kako biti uspješan u zadatku pisanja?

Pristupnicima se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za izvršenje zadatka
- razmišljanje o zadanoj temi i bilježenje misli
- organiziranje misli i pisanje koncepta u natuknicama
- pisanje cjelovitoga teksta o zadanoj temi
- čitanje teksta i provjera je li zadatak u potpunosti izvršen
- ponovno čitanje teksta i provjera jesu li zadovoljeni ostali kriteriji prema ljestvici za bodovanje.

Prije ispita

1. Proučite ljestvicu za bodovanje.

- Ljestvica u tablici 5. pokazuje što se boduje u eseju.
- Ljestvica ima četiri kriterija: *Izvršenje zadatka*, *Koherencija i kohezija*, *Vokabular* i *Gramatika*.
- Proučite objašnjenja ljestvice za bodovanje kako biste znali što trebate učiniti.

Trebate:

- razraditi četiri sadržajne odrednice: napisati uvod, glavni dio (s dvama različitim gledištima ili prednostima i nedostacima jednoga gledišta) i zaključak (vidi kriterij *Izvršenje zadatka*)
- u glavnome dijelu obrazložiti gledišta i potkrijepiti argumente pojašnjenjima ili primjerima (vidi kriterij *Izvršenje zadatka*)
- poredati svoje misli logičnim slijedom koji je lako pratiti (vidi kriterij *Koherencija i kohezija*)
- povezati svoje misli tako da pomognete čitatelju lakše ih pratiti (vidi kriterij *Koherencija i kohezija*)
- podijeliti glavni dio u prikladne odlomke (vidi kriterij *Koherencija i kohezija*)
- upotrebljavati prikladan vokabular za izražavanje svojih misli (vidi kriterij *Vokabular*)
- upotrebljavati prikladne gramatičke strukture (vidi kriterij *Gramatika*).

2. Proučite zadatak u oglednome ispitu i provedenim ispitima.

Ogledni ispit i provedene ispite državne mature iz Engleskoga jezika možete naći na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

A. U uputama piše: *Write an essay*.

Napišite uvod, glavni dio i zaključak. **Nemojte** pisati u jednome dugom odlomku, bez uvoda ili zaključka. U tome slučaju esej neće moći dobiti više od dva (2) boda za kriterij *Izvršenje zadatka* ni maksimalni broj bodova za svaki od ostalih kriterija (*Koherencija i kohezija*, *Vokabular* i *Gramatika*). Ako ne napišete uvod ili zaključak, esej neće moći dobiti više od triju (3) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka*.

B. U uputama piše: *Write an essay of 200-250 words*.

Nemojte napisati manje riječi jer ćete izgubiti bodove za kriterij *Izvršenje zadatka*. **Nemojte** napisati puno više riječi od zadanoga broja jer postoji mogućnost da napišete nešto što nije povezano s temom ili ponovite već rečeno zbog čega ćete izgubiti bodove za kriterij *Izvršenje zadatka* i možda nećete imati dovoljno vremena završiti esej.

C. U uputama je zadana tema eseja.

Držite se teme. Esaj koji ne obrađuje zadanu temu bit će bodovan s 0 (nula) bodova. **Ne ponavljajte** dijelove teksta koje ste već napisali.

Ako esej u maloj mjeri obrađuje zadanu temu ili sadrži puno toga što nije bitno za nju, neće moći dobiti više od jednoga (1) boda za kriterij *Izvršenje zadatka* niti će moći dobiti više od jednoga (1) boda za svaki od ostalih kriterija.

D. U uputama je zadana vrsta eseja.

Uputa raspravljačkoga eseja s dvama zadanim gledištima glasi: *Discuss both these views and give your own opinion.*

Uputa raspravljačkoga eseja s jednim zadanim gledištem glasi: *Discuss arguments for and against this view and give your own opinion.*

U uputama raspravljačkoga eseja s dvama zadanim gledištima od Vas se traži:

- da raspravite dva različita gledišta, tj. da navedete argumente za jedno, a potom i drugo gledište
- da izrazite vlastito mišljenje.

U uputama raspravljačkoga eseja s jednim zadanim gledištem od Vas se traži:

- da obrazložite prednosti i nedostatke jednoga gledišta, tj. da navedete argumente za to gledište i protiv toga gledišta
- da izrazite vlastito mišljenje.

Napišite esej koji razrađuje sve sadržajne odrednice.

U raspravljačkome eseju zadana su dva gledišta. Ako su zadana dva gledišta, ne raspravljajte samo o jednome gledištu. Navedite argumente za oba gledišta.

U raspravljačkome eseju zadano je jedno gledište. Ako je zadano jedno gledište, navedite argumente za to gledište i protiv toga gledišta.

Nemojte obrazložiti samo prednosti toga gledišta, već i njegove nedostatke. U protivnome esej neće moći dobiti više od triju (3) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka*.

Izrazite vlastito mišljenje. Ako to ne učinite, esej neće moći dobiti više od četiriju (4) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka*.

3. Proučite primjere eseja i komentare.

Primjeri navedeni u sljedećemu poglavlju pokazuju koliki su broj bodova dobili eseji za svaki od kriterija prema ljestvici za bodovanje. Pročitajte obrazloženja.

4. Vježbajte.

Odaberite nekoliko tema i pišite o njima. Izbrojite riječi da dobijete predodžbu o tome što možete reći u 200 do 250 riječi.

Pišite esej 75 minuta (toliko vremena imate za pisanje eseja) kako biste vidjeli koliko će Vam vremena trebati za pisanje od 200 do 250 riječi i koliko vremena možete odvojiti za planiranje eseja prije nego što ga počnete pisati, a i za provjeravanje eseja nakon što ste ga napisali.

Kad ispit počne

5. Pozorno pročitajte upute i temu.

O čemu točno morate pisati? Morate li raspraviti dva različita gledišta? Koja su to gledišta? Morate li navesti argumente za jedno gledište i protiv toga gledišta?

Planirajte esej prije nego što ga počnete pisati.

Esej je oblik organiziranoga pisanja. Nitko ne može napisati dobar esej, a da ga nije pret-hodno planirao.

Osnova je pisanja uspješnoga eseja **planiranje**.

Nemojte odmah početi pisati esej. Prvo ga planirajte. Osnova je uspješnoga planiranja **pisanje bilješki**.

6. Razmislite o čemu ćete pisati.

- Proučite temu i zadana gledišta. Što možete reći o njima? Zabilježite svoje argumente.

Ne pišite rečenice, već zabilježite natuknice.

- Proučite svoje argumente. Koje **razloge** ili **primjere** možete dati da biste ih poduprli? Zabilježite ih.
- Ako imate više toga za reći o jednome gledištu nego o drugome, usredotočite se na ono što možete reći o drugome gledištu. Ako posvetite više pozornosti jednomu gledištu, esej neće moći dobiti više od četiriju (4) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka*.

Jako je važno posvetiti neko vrijeme pronalaženju argumenata i potpore. Kada budete zadovoljni svojim argumentima i potporom, usredotočite se na planiranje eseja. Kada budete znali što želite reći, usredotočite se na to **kako** ete to reći.

7. Grupirajte svoje misli.

Grupirajte svoje misli na sljedeći način:

- argumenti za jedno gledište – argumenti za drugo gledište
- argumenti za jedno gledište – argumenti protiv toga gledišta.

8. Poredajte svoje misli logičnim slijedom.

Na taj se način lakše slijede Vaši argumenti. Logičan slijed misli važan je za kriterij *Koherencija i kohezija*.

9. Oblikujte svoj esej u odlomcima.

Oblikujte onoliko odlomaka koliko imate gledišta o temi, uz uvod i zaključak.

Ne pišite glavni dio eseja u samo jednome odlomku. U raspravljačkome eseju s dvama zadanim gledištima jedan odlomak bavi se jednim gledištem i ne bi trebao sadržavati rečenice o drugome gledištu. U raspravljačkome eseju s jednim zadanim gledištem jedan odlomak bavi se argumentima za to gledište te ne bi trebao sadržavati rečenice koje se tiču argumenata protiv toga gledišta. Drugi odlomak bavi se argumentima protiv toga gledišta.

te ne bi trebao sadržavati rečenice koje se tiču argumenata za to gledište. Oblikovanje je odlomaka važno ako želite dobiti veći broj bodova za kriterij *Koherencija i kohezija*.

10. Provjerite svoj plan.

- Imaju li Vaše misli logički slijed?
- Jesu li gledišta obrazložena činjenicama? Imaju li ti argumenti logički slijed?
- Jesu li Vaši argumenti potkrijepljeni pojašnjenjima ili primjerima?
- Jesu li gledišta, argumenti i potpora grupirani u odlomke koje ćete napisati?

Kada ste poredali svoje misli logičnim slijedom i podijelili ih u odlomke, možete se usredotočiti na pisanje eseja.

Dok pišete esej

Opći savjeti

11. Napišite uvod.

- Recite čitatelju što će pisati u glavnome dijelu eseja (vidi primjere eseja pod 1.74.).

Prvo napišite opći dio uvoda. Zatim napišite uvod u tezu. Uvod u tezu nije prepisana tema, već temu treba preoblikovati svojim riječima najavljujući gledišta o kojima ćete pisati. Preoblikovanje teze uključuje promjene u leksiku i strukturama. Ako ćete pisati o argumentima za jedno gledište, a zatim protiv njega, recite to čitatelju. Ako ćete prvo pisati o jednome gledištu, a onda o drugome, recite to čitatelju. Ako ne napišete uvod, esej neće moći dobiti više od triju (3) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka*.

12. Napišite odlomke.

- Odlomak započnite tematskom rečenicom preoblikovanom svojim riječima koja najavljuje o kojem ćete gledištu pisati.
- Naglasite argumente koje ćete iznositi koristeći se frazama: *The main advantage of ... is ...* ili *Another important reason why... is ... A major argument against... is...*
- Povežite svoje misli na primjeren način:
 - unutar rečenica (npr. *because, while, whereas, so, although...*)
 - između rečenica (npr. *For this reason, As a result, In addition, A second major...*)
 - između odlomaka (npr. *However..., On the other hand, ...*).

To će Vam pomoći da dobijete veći broj bodova za kriterij *Izvršenje zadatka*.

Ako dobro sastavite odlomke, dobit ćete veći broj bodova za kriterij *Koherencija i kohezija*.

13. Napišite zaključak.

- U zaključku sažmite ukratko obrazloženja gledišta (argumente) o kojima ste u prethodnim odlomcima raspravljali i napišite svoje osobno mišljenje.

Ako ne napišete zaključak, esej neće moći dobiti više od triju (3) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka*.

Ostali savjeti

14. Ostavite prostor između redaka.

Ostavite prostor između redaka kako biste mogli precrtati pogreške i napisati ispravak iznad precrtane riječi.

15. Uvucite prvi red odlomka.

Uvlačenje prvoga dijela odlomka vrlo je važno jer se po tome može jasno vidjeti gdje započinje novi odlomak.

16. Pazite na rukopis.

Čitak rukopis pomaže ocjenjivaču lakše pratiti tijek Vaših misli. Razmislite što ćete napisati, a zatim to čitko napišite.

Nakon što ste napisali esej

17. Provjerite vokabular i gramatiku.

- Provjerite vokabular.

Imate li pravopisnih pogrešaka (npr. *bed* umjesto *bad*, *then* umjesto *than*, *god* umjesto *good*)?

Provjerite jeste li zaboravili prepisati neku riječ s lista za koncept na list za čistopis.

- Provjerite gramatiku.

Imate li pogreške u sročnosti između subjekta i predikata (npr. *they... has been*; *it... were found*)? Jeste li dodali nastavak *-s/-es* na glagole u 3. licu jednine za glagolsko vrijeme *Present Simple*? Jeste li točno upotrijebili glagolska vremena? Jeste li upotrijebili upitnu konstrukciju kada niste trebali (npr. *I don't know why do they do this*, umjesto *I don't know why they do this*)?

1.7.4. Primjeri bodovanoga eseja

Some people say that the gap between younger and older generations is getting bigger. Others say the differences are disappearing.

RASPRAVLJAČKI ESEJ S DVAMA ZADANIM GLEDIŠTIMA

As society evolves over time, with technological advancements and cultural trends reshaping our way of life, disagreements often arise between the young and the old. While some claim that the generation gap today is wider than ever, others argue that it is becoming less and less pronounced. On the one hand, it is believed that today's younger and older generations live in two distinct worlds. Firstly, technological advancements have been so rapid that many middle-aged and elderly individuals struggle to keep up. What digital natives take for granted often remains puzzling to their parents and grandparents, leading to disagreements about the proper way of socialising, communicating, educating, and spending free time. Secondly, the younger generation's normalisation of individuality and freedom of choice, particularly in relation to gender identity and sexual orientation, is often seen by older generations as a serious threat to the traditional family unit and social structure.

However, others claim that the differences between generations are fading. First of all, many people today start families later in life, thus prolonging the transition into mature adulthood. As a result, the divide between generations is narrowing, with some even blending, as many adults in their forties are reluctant to give up the lifestyles they enjoyed in their youth. Secondly, social networks are easy to use and provide older adults with simple access to music, entertainment, and fashion trends, which many choose to follow, further shrinking the gap.

In conclusion, while there are aspects of life that widen the generation gap, such as differing attitudes towards technology use and progressive social issues, there are also factors that contribute to intergenerational cohesion, such as prolonged youth and shared interests. In my opinion, society is changing rapidly in many ways, and today's children are developing in different circumstances, which is causing the gap between generations to widen.

Broj riječi: 304

KRITERIJ	BROJ BODOVA	OBRAZLOŽENJE
Izvršenje zadatka	5	Gledišta su dosljedno obrazložena i potkrijepljena.
Koherencija i kohezija	5	Jasan je tijek misli. Učinkovita je upotreba kohezivnih sredstava.
Vokabular	5	Širok je raspon vokabulara za izvršenje zadatka. Pojavljuju se manje pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
Gramatika	5	Širok je raspon struktura za izvršenje zadatka.
UKUPNO	20	

RASPRAVLJAČKI ESEJ S DVAMA ZADANIM GLEDIŠTIMA

Some people say that the gap between younger and older generations is getting bigger. Others say the differences are disappearing.

There are people who would say that differences between younger and older generations are less and less visible. But some don't think so and say that their differences are growing and becoming more noticeable.

To begin with, some would say that gap between generations is growing and that they are nothing alike. First of all, younger ones are less responsible. Older generations used to work really hard and study to succeed, but younger generations do not take that seriously. For example, nowadays they use different programmes like chatgpt to do their homework and projects. Secondly, mindset of younger generations is different. They are expecting to get whatever they want and act like adults like they know what is best.

On the other hand, some would say that you can't see the difference between generations anymore. Firstly, children nowadays act like teenagers and adults. They don't have childhood like generations before had. For instance, at a really young age girls are starting to use makeup, skincare, dressing differently. It is hard to tell how old they are because all that makeup and style is making them look older. Second of all, generations are starting to have bigger rights which is making them equal.

To conclude, there are both differences and similarities between generations. You can not see difference because children now are looking more mature but there are a lot of changes in mindset and behaviour. I think, that there are big differences between generations.

Broj riječi: 264

KRITERIJ	BROJ BODOVA	OBRAZLOŽENJE
Izvršenje zadatka	4	Uvod je nepotpun jer nema općega uvoda. Gledišta su uglavnom dobro obrazložena i potkrijepljena.
Koherencija i kohezija	4	Dobra je upotreba kohezivnih sredstava.
Vokabular	3	Dobar je raspon za izvršenje zadatka. Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu ponekad utječu na lako razumijevanje.
Gramatika	4	Vrlo je dobar raspon struktura za izvršenje zadatka. Često se koriste složene strukture. Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
UKUPNO	15	

Some people say that shopping online is far more practical than shopping in stores.

RASPRAVLJAČKI ESEJ S JEDNIM ZADANIM GLEDIŠTEM

In today's digital age, the way people shop has changed significantly, and the rise of online shopping has sparked debate about its practicality compared to traditional stores. This has raised an important question of whether we should rely on virtual shopping and technology or continue to enjoy its traditional form.

On the one hand, nobody can deny the numerous benefits of online shopping, particularly in terms of convenience. Consumers can purchase goods at any time and from any location, which is especially helpful for those with busy schedules. Online platforms also provide access to a wider range of products than most physical stores, making it easier to compare prices and read customer reviews. As a result, shoppers can often find better deals and make more informed decisions.

On the other hand, shopping in physical stores still has important benefits. Seeing and trying products in person allows customers to judge quality, size, and suitability more accurately, reducing the risk of dissatisfaction. This is particularly relevant for clothing and expensive items. Moreover, shopping is an enjoyable activity that people can take part in with friends or family, who can assist with the experience, adding a personal and social dimension that technology cannot replicate.

In conclusion, online shopping is valued for its convenience and wide choice, while traditional shopping is appreciated for its reliability and social interaction. In my opinion, combining both methods is the best approach, as it allows people to enjoy the benefits of technology without missing out on the personal and social experiences of in-store shopping.

Broj riječi: 256

KRITERIJ	BROJ BODOVA	OBRAZLOŽENJE
Izvršenje zadatka	5	Gledišta su dosljedno obrazložena i potkrijepljena.
Koherencija i kohezija	5	Jasan je tijek misli. Odlomci su učinkovito strukturirani.
Vokabular	5	Širok je raspon vokabulara za izvršenje zadatka. Pojavljuju se manje pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
Gramatika	5	Širok je raspon struktura za izvršenje zadatka. Pojavljuju se manje pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
UKUPNO	20	

RASPRAVLJAČKI ESEJ S JEDNIM ZADANIM GLEDIŠTEM

Nowadays a lot of people prefer to do their shopping online while some say that shopping in stores is much better. Even though there are certain advantages to online shopping there are also some disadvantages.

On the one hand, doing your shopping online is much easier than going to the store. With online shopping there is no need to wait in long queues. Plus, you may shop from the comfort of your own home. Furthermore, buying things online often offers a wider variety of products. Because the shopping is done from warehouses, there are usually more options to choose from than there are at the store.

However, there is always the possibility of disappointment. Sometimes what we see online and buy is not what we get. Companies often exaggerate and use photoshop to fool the customers into buying useless junk that will end up in the trash. Moreover, there is also the problem of delivery. Depending on where the purchased item is being sent from, it may take a while for the order to arrive to its destination.

In conclusion, there are both advantages and disadvantages of online shopping. Although online shopping seems like a faster and easier way of getting what you want, there is always a chance of something going wrong. For example, not being satisfied with the end result. In my opinion, online shopping can be enjoyable and useful but only if you are sure that you are getting your money's worth.

Broj riječi: 245

KRITERIJ	BROJ BODOVA	OBRAZLOŽENJE
Izvršenje zadatka	4	Sve su sadržajne odrednice razrađene, ali nejednako/uvod je nepotpun.
Koherencija i kohezija	4	Uglavnom je jasan tijek misli. Odlomci su dobro strukturirani i dobra je upotreba kohezivnih sredstava.
Vokabular	5	Širok je raspon vokabulara za izvršenje zadatka. Pojavljuju se manje pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
Gramatika	4	Dobar je raspon struktura za izvršenje zadatka. Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku /pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
UKUPNO	17	

2. OSNOVNA RAZINA ISPITA

2.1. PODRUČJA ISPITIVANJA

Predmetni kurikulum s kojim je ovaj ispitni katalog usklađen strukturiran je prema sljedećim domenama: *Komunikacijska jezična kompetencija*, *Međukulturna komunikacijska kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom*. Sve tri domene čine uravnoteženu strukturu cjelokupnoga predmetnog kurikuluma Engleskoga jezika i polazište su obrazovnih ishoda koji se provjeravaju ispitom državne mature iz Engleskoga jezika.¹⁷

Ispitom iz Engleskoga jezika na osnovnoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u trima jezičnim vještinama: čitanju, pisanju i slušanju prema kurikulumu nastavnog predmeta Engleski jezik za srednje strukovne škole za četverogodišnje početno učenje engleskoga jezika (70 sati godišnje). Sukladno tomu ispit iz Engleskoga jezika na osnovnoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Pisanje* i *Slušanje*.

2.2. OBRAZOVNI ISHODI

U ovome su poglavlju za svaku jezičnu djelatnost navedeni obrazovni ishodi iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija* predmetnoga kurikuluma. Ishodi iz domena *Međukulturna komunikacijska kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom*, koji su predmetnim kurikulumom predviđeni za vrednovanje naučenoga, u ispitu se vrednuju posredno kroz ishode iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija*.

2.2.1. Ispitna cjelina Čitanje

Cilj je ove ispitne cjeline ispitati pristupnikovu sposobnost samostalnoga čitanja s razumijevanjem raznovrsnih autentičnih ili u manjoj mjeri prilagođenih tekstova i provjeriti njegova znanja i vještine na receptivnoj razini.

Prema obrazovnim ishodima predmetnoga kurikuluma učenik:

- razumije tekst srednje dužine i poznate tematike pri slušanju i čitanju (SŠ (2) EJ A.4.1):
 - pokazuje globalno i selektivno razumijevanje
 - izdvaja ključne i specifične informacije
 - primjenjuje strategije za poboljšanje razumijevanja pri slušanju i čitanju.

¹⁷ v. predmetni kurikulum, poglavlje C. Struktura – domene predmetnoga kurikuluma [elektronički izvor]

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik u pisanome tekstu različite dužine:

- odrediti osnovni smisao teksta
- utvrditi glavne misli
- razlikovati pojedine informacije
- zaključiti iz implicitne poruke
- utvrditi logičke i značenjske veze u tekstu
- predvidjeti sadržaj na temelju jezičnoga ustroja teksta.

Zastupljene teme i jezični sadržaji preuzeti su iz predmetnoga kurikulumu.

2.2.2. Ispitna cjelina *Pisanje*

Ovom ispitnom cjelinom ispituju se pristupnikova znanja i vještine pisanja u skladu sa zadanim kontekstom i svrhom komunikacijske situacije.

Prema obrazovnim ishodima predmetnoga kurikulumu učenik:

- piše strukturiran tekst srednje dužine koristeći se jezičnim strukturama srednje razine složenosti (SŠ (2) EJ A.4.6.):
 - planira strukturu i sadržaj teksta
 - organizira tekst u odlomke
 - koristi se prikladnim kohezivnim sredstvima¹⁸ i jezičnim strukturama srednje razine složenosti
 - primjenjuje pravopisna pravila
 - uređuje, tj. ispravlja svoj tekst.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- oblikovati smislenu i logički organiziran i razumljiv tekst neformalnoga stila prema sadržajnim odrednicama i potkrijepiti glavne misli primjerima i/ili objašnjenjima
- ispravno upotrijebiti vezna i druga jezična sredstva srednje razine složenosti primjerena tekstnoj vrsti, komunikacijskoj svrsi i odnosu između pisca i čitatelja.

¹⁸ Kohezivna sredstva gramatička su i semantička sredstva koja povezuju rečenice, tj. iskaze unutar teksta (npr. zamjenice, glagolska vremena, leksičke veze, ponavljanja rečeničnih struktura, komparacija, rečenični veznici, konektori itd.).

2.2.3. Ispitna cjelina *Slušanje*

U ovoj ispitnoj cjelini ispituju se pristupnikove vještine globalnoga, selektivnoga i detaljnoga razumijevanja slušanoga teksta izgovorenoga razgovijetnim standardnim jezikom.

Prema obrazovnim ishodima predmetnoga kurikuluma učenik:

- razumije tekst srednje dužine i poznate tematike pri slušanju i čitanju:
 - pokazuje selektivno i globalno razumijevanje
 - izdvaja ključne i specifične informacije
 - primjenjuje strategije za poboljšanje razumijevanja pri slušanju i čitanju. (SŠ (2) EJ A.4.1.)

Zastupljene teme i jezični sadržaji preuzeti su iz predmetnoga kurikuluma.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik u različitim tekstnim vrstama različite dužine:

- odrediti osnovni smisao teksta
- utvrditi glavne misli
- razlikovati pojedine informacije
- zaključiti iz implicitne poruke.

2.3. STRUKTURA ISPITA

Ispit državne mature iz Engleskoga jezika na osnovnoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Pisanje* i *Slušanje*. U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

2.3.1. Ispitna cjelina *Čitanje*

Ova se ispitna cjelina sastoji od šest skupina zadataka vezanih za različite pisane polazne tekstove.

Vrste tekstova

Vrste tekstova uključuju različite oblike vrlo kratkih do srednje dugih govornih i razgovornih tekstova u pisanome obliku poput kraćih obavijesnih i pripovjednih tekstova: obavijesti, poruka, uputa, upozorenja, članaka, osobnih pisama, sažetaka, intervjua i slično.

Tekstovi su autentični, izvorno napisani ili prilagođeni, što znači da mogu biti preuzeti iz različitih autentičnih izvora poput novina, časopisa, brošura, interneta itd. Tematski su bliski dobi, iskustvima i interesima učenika.

Jasni su sadržajno i strukturno, osobito tekstovi na temelju kojih se provjerava gramatička i leksička kompetencija učenika. U jezičnome su smislu primjereni opisanoj razini. Mogu, međutim, sadržavati riječi i izraze čije se poznavanje ne traži na toj razini, ali samo ako te riječi i izrazi nisu ključni za razumijevanje teksta i uspješno rješavanje zadatka.

Tekstovi ukupno sadrže od 1300 do 1400 riječi.

Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 6.

Za svaki ispitivani ishod navedeno je kojom će se vrstom zadatka ispitivati, na kakvoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano za taj tekst.

Tablica 6. *Struktura ispitne cjeline Čitanje*

SKUPINA ZADATAKA	ISPITIVANI ISHODI	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	odrediti osnovni smisao teksta, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatak povezivanja	vrlo kratki, tematski nepovezani obavijesni tekstovi	5
2.	utvrditi glavne misli, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatak višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	vrlo kratki, tematski nepovezani obavijesni govorni i razgovorni tekstovi	5
3.	utvrditi glavne misli, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatak višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	srednje dug obavijesni ili pripovjedni tekst	5
4.	razlikovati pojedine informacije, utvrditi logičke i značenjske veze u tekstu	kombinirani zadatak povezivanja i dopunjavanja dijelovima rečenica	kratak obavijesni ili pripovjedni tekst	5
5.	predvidjeti prikladne leksičke i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta	kombinirani zadatak višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora) i dopunjavanja	kratak obavijesni ili pripovjedni tekst	5
6.	predvidjeti prikladne leksičke i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta	kombinirani zadatak povezivanja i dopunjavanja riječima	kratak obavijesni ili pripovjedni tekst	5

2.3.2. Ispitna cjelina *Pisanje*

Ova ispitna cjelina sadrži jedan zadatak otvorenoga tipa.

Pristupnik treba oblikovati srednje dug pisani tekst duljine od **80** do **100** riječi odgovarajući na verbalni predložak koji ima tri sadržajne odrednice (najčešće u obliku pitanja).

U uputi za pisanje preciziraju se komunikacijska situacija, tekstna vrsta, tema, potencijalni čitatelj i odnos autora teksta i čitatelja.

Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 7.

Tablica 7. Struktura ispitne cjeline *Pisanje*

ISPITIVANI ISHODI	VRSTA ZADATAKA	VRSTA TEKSTA	BROJ ZADATAKA
- oblikovati smisljeno i logički organiziran i razumljiv tekst neformalnoga stila prema sadržajnim odrednicama i potkrijepiti glavne misli primjerima i/ili objašnjenjima - upotrijebiti vezna i druga jezična sredstva srednje razine složenosti primjerena tekstnoj vrsti, komunikacijskoj svrsi i odnosu između pisca i čitatelja	oblikovati srednje dug pisani tekst srednje razine složenosti (od 80 do 100 riječi)	poruka (prema sadržajnim odrednicama)	1

2.3.3. Ispitna cjelina *Slušanje*

Ova ispitna cjelina sastoji se od četiriju skupina zadataka vezanih za različite izgovorene polazne tekstove.

Vrste tekstova

Vrste tekstova uključuju različite oblike kratkih govornih i razgovornih, opisnih, obavijesnih i pripovjednih tekstova poput poruka i obavijesti, kratkih priča i opisa, kratkih razgovora i slično.

Tekstovi su autentični, izvorno napisani ili prilagođeni. Govore ih jedan ili više izvornih govornika standardnim engleskim jezikom. Tematski su bliski ciljanoj dobnoj skupini učenika, a govore o predvidivim svakodnevnim temama.

U jezičnome su smislu primjereni opisanoj jezičnoj razini. Mogu, međutim, sadržavati riječi i izraze čije se poznavanje ne traži na toj razini, ali samo ako te riječi i izrazi nisu ključni za razumijevanje teksta i uspješno rješavanje zadatka.

Tekstovi ukupno sadrže približno 1000 riječi.

Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 8.

Tablica 8. Struktura ispitne cjeline *Slušanje*

SKUPINA ZADATAKA	ISPITIVANI ISHODI	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	odrediti osnovni smisao teksta, razlikovati pojedine informacije	zadatak povezivanja	vrlo kratki govorni tekstovi	5
2.	utvrditi glavne misli, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatak višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	vrlo kratki razgovorni tekstovi	5
3.	razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatak višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratak razgovorni tekst	5
4.	razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatak višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratak govorni, obavijesni tekst	5

2.4. TEHNIČKI OPIS ISPITA

Tehnički opis ispita podrazumijeva trajanje ispita, izgled i način rješavanja ispita te pribor za rješavanje ispita.

2.4.1. Trajanje ispita

Ispit na osnovnoj razini traje ukupno **105 minuta**. Ispitne cjeline *Čitanje* i *Pisanje* provode se odvojeno od ispitne cjeline *Slušanje*.

Za rješavanje ispitne cjeline *Čitanje* i ispitne cjeline *Pisanje* predviđeno je **75 minuta**. Za rješavanje ispitne cjeline *Slušanje* predviđeno je približno **30 minuta** uključujući i 5 minuta za označavanje odgovora na list za odgovore.

Ispit nije moguće položiti ako se ne pristupi obama dijelovima ispita.

Vremeni provedbe ispita objavljen je na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj se nalaze svi ispitni materijali.

Čitanje i Pisanje

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročita upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Važno je pažljivo pročitati te upute jer je u njima naznačen i način označavanja i upisivanja točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima ispitne cjeline *Čitanje* pristupnik mora označiti točne odgovore znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

U zadatku ispitne cjeline *Pisanje* pristupnik može upotrebljavati list za koncept, ali potom mora svoj odgovor čitko napisati na list za čistopis koji se nalazi u ispitnoj knjižici nakon stranice sa zadatkom. Sadržaj lista za koncept se ne boduje. Tekst na listu za čistopis napisan velikim tiskanim slovima ili nečitko bodovat će se s 0 (nula) bodova.

Slušanje

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročita upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Važno je pažljivo pročitati te upute jer je u njima naznačen i način označavanja i upisivanja točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima ispitne cjeline *Slušanje* pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

Provedba ispitne cjeline *Slušanje*¹⁹:

- Rješavanje ovoga dijela ispita traje oko 30 minuta uključujući vrijeme za označavanje odgovora na list za odgovore.
- Prije slušanja teksta predviđene su kratke stanke za čitanje skupine zadataka.
- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Dok sluša tekstove, pristupnik označava odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju ima 5 minuta da svoje odgovore označi na listu za odgovore.

Ako pristupnik pogriješi u bilo kojemu dijelu ispita, treba precrtati netočan odgovor, staviti ga u zagradu, napisati točan odgovor i staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime) pokraj točnoga odgovora.

2.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita dopuštena je upotreba samo kemijske olovke kojom se piše plavom ili crnom bojom i koja se ne može brisati, a nije dopuštena upotreba korektora ni rječnika.

¹⁹ Nakon što voditelj ispitne prostorije pristupniku ili pristupnicima pročita upute za ovu ispitnu cjelinu, uključuje uređaj za reprodukciju snimke i ne zaustavlja je do kraja provedbe ove ispitne cjeline. Snimka uključuje upute za rješavanje zadataka, sve predviđene stanke za čitanje zadataka, tekstove za prvo i ponovljeno slušanje te petominutnu stanku za označavanje odgovora na listu za odgovore. Pristupnik stoga treba pažljivo slušati upute na snimci.

2.5. OPIS BODOVANJA

U ispitu na osnovnoj razini moguće je ostvariti ukupno **60** bodova. Ostvareni bodovi u svakoj od triju ispitnih cjelina čine određeni udio u ukupnome rezultatu.

Broj bodova i udio ispitnih cjelina u ispitu prikazani su u tablici 9.

Tablica 9. Broj bodova i udio ispitnih cjelina u ispitu

ISPITNA CJELINA	BROJ BODOVA	UDIO
Čitanje	30	40 %
Pisanje	10	30 %
Slušanje	20	30 %
UKUPNO	60	100 %

Bodovi se skaliraju ili ponderiraju, tj. pridaje im se različita težina u ukupnome zbroju bodova. Konačan rezultat izračunava se na sljedeći način:

$$[(0.4 * \text{postignuti bodovi } \textit{Čitanje} / 30) + (0.3 * \text{postignuti bodovi } \textit{Pisanje} / 10) + (0.3 * \text{postignuti bodovi } \textit{Slušanje} / 20)] * 60.$$

2.5.1. Bodovanje ispitne cjeline Čitanje

Bodovi: Svako pitanje ima jedan točan odgovor. Svaki točno označen odgovor na listu za odgovore donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **30** bodova.

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 40 %

2.5.2. Bodovanje ispitne cjeline Pisanje

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno **10** bodova.

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 30 %

Tekst na listu za čistopis napisan velikim tiskanim slovima ili nečitko bodovat će se s 0 (nula) bodova. Pisani tekst boduje se prema **ljestvici** koja uključuje dva osnovna kriterija (v. tablicu 10.):

1. *Izvršenje zadatka*
2. *Jezik.*

Kriterij *Izvršenje zadatka* odnosi se na to u kojoj je mjeri pristupnik razradio sve sadržajne odrednice, tj. odgovorio na sva pitanja u zadatku, a kriterij *Jezik* na to s kojom se lakoćom može razumjeti što je pristupnik napisao.

Ljestvica za bodovanje pisanoga teksta na osnovnoj razini prikazana je u tablici 10.

Tablica 10. Ljestvica za bodovanje pisanoga teksta na osnovnoj razini

IZVRŠENJE ZADATKA	BROJ BODOVA	JEZIK
Postoji jasan odgovor na sve tri sadržajne odrednice. 3C Maksimalan broj bodova: 10	10	Vrlo je dobar raspon struktura/vokabulara za izvršenje zadatka. Potpuno je razumljiv tekst. Moguće su manje pogreške.
Postoji jasan odgovor na dvije sadržajne odrednice, a jedan je odgovor nejasan. 2C + 1U Maksimalan broj bodova: 9	9	Vrlo je dobar raspon struktura/vokabulara za izvršenje zadatka. Lako je razumljiv tekst. Malo je pogrešaka.
	8	Dobar je raspon struktura/vokabulara za izvršenje zadatka. Lako je razumljiv tekst. Malo je pogrešaka.
Postoji jasan odgovor na dvije sadržajne odrednice. 2C Maksimalan broj bodova: 7	7	Dobar je raspon struktura/vokabulara za izvršenje zadatka. Razumljiv je tekst. Nešto je pogrešaka.
Postoji jasan odgovor na jednu sadržajnu odrednicu, a dva su odgovora nejasna. 1C + 2U Maksimalan broj bodova: 6	6	Dostatan je raspon struktura/vokabulara za izvršenje zadatka. Razumljiv je tekst. Nešto je pogrešaka.
	5	Dostatan je raspon struktura/vokabulara za izvršenje zadatka. Mjestimično je teže razumljiv tekst. Nešto je ozbiljnih pogrešaka.
Postoji jasan odgovor na jednu sadržajnu odrednicu, a jedan je odgovor nejasan ili postoji jasan odgovor na samo jednu sadržajnu odrednicu. 1C + 1U/1C Maksimalan broj bodova: 4	4	Ograničen je raspon struktura/vokabulara za izvršenje zadatka. Mjestimično je teže razumljiv tekst. Nešto je ozbiljnih pogrešaka.
Tri su odgovora nejasna. 3U Maksimalan broj bodova: 3	3	Ograničen je raspon struktura/vokabulara za izvršenje zadatka. Većim je dijelom teže razumljiv tekst. Brojne su pogreške.
	2	Izrazito je ograničen raspon struktura/vokabulara za izvršenje zadatka. Većim je dijelom teže razumljiv tekst. Brojne su pogreške.
	1	U cjelini je teško razumljiv tekst.
Nema odgovora. 2U/1U/0C Broj bodova: 0	0	Tekst je nerazumljiv ili se ne odnosi na zadatak ili sadrži manje od 35 riječi.

Objašnjenje

Kriterij *Jezik* donosi ukupno 10 bodova, ali broj bodova koji će pisani tekst dobiti ovisi i o kriteriju *Izvršenje zadatka*. Kriterij *Izvršenje zadatka* određuje gornju granicu bodova koje pisani tekst može dobiti prema broju sadržajnih odrednica na koje postoje jasni odgovori.

U navedenoj tablici kratica C stoji umjesto riječi *clear* (za jasan odgovor), a kratica U stoji umjesto riječi *unclear* (za nejasan odgovor).

Primjerice, pisani tekst može dobiti ukupno 10 bodova za kriterij *Jezik*, ali ako je jasno odgovoreno samo na dva pitanja, pisani tekst dobit će najviše 7 bodova. Ako je jasno odgovoreno samo na jedno pitanje, pisani tekst dobit će najviše 4 boda. Broj bodova ovisi i o broju riječi u tekstu.

Ako pristupnik napiše premalo riječi, oduzet će se bodovi na sljedeći način:

65 – 79 riječi: 1 bod

50 – 64 riječi: 2 boda

36 – 49 riječi: 3 boda.

Minimalan broj bodova jest 0 (nula).

Brojenje riječi

Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom.

Skraćenice (npr. *I'm, isn't*) broje se kao jedna riječ.

Ne broje se riječi u početnome i završnome pozdravu, ponavljanjima, nabrajanjima i ulomcima koji se ne odnose na zadatak ili su prepisani iz ispitne cjeline *Čitanje*.

2.5.3. Bodovanje ispitne cjeline *Slušanje*

Bodovi: Svako pitanje ima jedan točan odgovor. Svaki točno označen odgovor na listu za odgovore donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **20** bodova.

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 30 %

2.6. PRIMJERI ZADATAKA

U ovome poglavlju navedeni su primjeri različitih vrsta zadataka²⁰ u ispitnim cjelinama *Čitanje i Pisanje* (*Reading and Writing Paper*). Uz svaki primjer zadatka navedeni su uputa, točan odgovor, ispitivani ishod i način bodovanja. Ispitna cjelina *Slušanje* (*Listening Paper*) sadrži zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora) koji su slični tim vrstama zadataka u ispitnoj cjelini *Čitanje*.

2.6.1. Primjer zadatka povezivanja iz ispitne cjeline *Čitanje*

Task 1

Questions 1–5

Match each message (1–5) and its meaning (A–F).

There is **one** letter that you do **not** need.

Mark your answer on the answer sheet.

There is an example at the beginning (**0**→**G**).

0 I haven't heard from you in ages. I was just wondering what was up with you.
Is everything okay?

- 1** Don't forget to stop at the grocery. There's no point in having friends over if you have nothing to put in front of them.
- 2** I found an amazing cell phone online. My mum insists that I buy one in the local store. How can I convince her shopping on the Internet is perfectly safe?
- 3** My brother has just told me you called. I should've answered sooner. If you need me to come over, you should call me on my cell phone. My bad.
- 4** The school trip was great – except I lost my phone charger. My parents can't find out about it, or they'll ground me. Please, keep it a secret until I work something out!
- 5** As for the wedding party this Saturday, I know Mark is also invited. It's no secret you were just buying time avoiding each other. I'm sorry, but you two must make up before the big day.

A I apologise.

B Invite them.

C Work it out.

D Do the shopping.

E Don't tell anyone.

F I need some advice.

G How are you?

TOČNI ODGOVORI: 0 G, 1 D, 2 F, 3 A, 4 E, 5 C

ISPITIVANI ISHODI: odrediti osnovni smisao teksta, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

²⁰ Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja na poveznicama *Provedeni ispiti* i *Ispitni katalozi za državnu maturu 2024./2025.*

2.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora iz ispitne cjeline Čitanje

Task 3**Questions 11–15**

Read the text below.

For each question (11–15), choose the correct answer (A, B or C).

Mark your answer on the answer sheet.

Sitcoms

The first sitcoms were once-a-week programmes, running at the same time. Performed live, the full week was needed for technical details and for memorising scripts. No matter what problems appeared in a single episode, they were always solved by the end of it so any viewer missing an episode could follow the rest.

In the 1950s 'The Honeymooners', one of the most beloved sitcoms in TV history, set the rules for the future. Since early cameras were quite large and difficult to move, the first sitcoms were shot on a single stage. 'The Honeymooners' was mostly set in a kitchen. At the kitchen table everyone had a place to gather and a reason to be there. 'I Love Lucy' exchanged the kitchen for the living room, and the sitcom tradition of the sofa was born. It was the first to be filmed before live studio audiences and later included multiple sets. Even decades later popular shows like 'Three's Company' and 'The Cosby Show' didn't manage to match the number of sets 'Lucy' used in the 1950s.

Advances in special effects introduced fantastical elements to 1960s programmes. Witches, genies and strange characters like in 'The Addams Family' were popular. To replace live audiences they added recorded laugh tracks to the jokes. The 1970s sitcoms introduced real-world events into their storylines, addressing social issues with humour. Studio audiences became the norm again.

Stand-up comedians getting their own shows dominated the 1980s. During the 1990s, cartoon sitcoms rose in popularity, led by 'The Simpsons'. Laugh tracks and studio audiences were abandoned in the 2000s, as filmed programmes including 'Scrubs' and 'The Office' gained fame. Many of these shows used on-location filming, focusing on camera work and editing, rather than scripted laughter, to improve the writing.

11 Why were the early sitcoms once-a-week programmes?

- A** Because each episode was about a single problem.
- B** Because the actors and crew needed time to prepare.
- C** Because viewers would otherwise miss some episodes.

12 Why was the kitchen table used as the focus of the show in 'The Honeymooners'?

- A** Cameras were too big and couldn't be moved.
- B** That's where all the characters met over meals.
- C** It was a better option than the sofa in the living room.

13 Which sitcom was filmed on the largest number of sets?

- A** 'I Love Lucy'.
- B** 'The Cosby Show'.
- C** 'Three's Company'.

14 How were the sitcoms of the 1970s different from those of the 1960s?

- A** They were about supernatural characters.
- B** They were not filmed in front of live audiences.
- C** They were about everyday problems and themes.

15 What characterises the programmes filmed in the 2000s?

- A** They used laugh tracks and scripted laughter.
- B** They were mostly filmed in front of studio audiences.
- C** They were made with more attention to technical details.

TOČNI ODGOVORI: 11 B, 12 B, 13 A, 14 C, 15 C

ISPITIVANI ISHODI: utvrditi glavne misli, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

2.6.3. Primjer kombiniranoga zadatka povezivanja i dopunjavanja dijelovima rečenica iz ispitne cjeline Čitanje

Task 4

Questions 16–20

Read the text below.

For each question (16–20), choose the answer (A–F) that best completes the sentence.

There is **one** letter that you do **not** need. Mark your answer on the answer sheet.

There is an example at the beginning (0→G).

Students and Self-Confidence

There are many factors that can lead to low self-confidence. Fitting in with others (0) _____. Students, for example, can experience low self-confidence (16) _____. As a society we are surrounded by unrealistic concepts of what we 'should' look like, and it's easy to feel we're not the 'ideal' type compared to others. A student's confidence can often be destroyed when they don't see in the mirror the body (17) _____. This is especially true in adolescent years.

Students may also suffer from low self-confidence (18) _____, or they may set unrealistic expectations for themselves and strive to get perfect grades for every assignment. While it is great to have a desire to do well, students need to realise that they are not superhuman. It is important that students identify and accept their limitations as well as that teachers focus on other skills or positive qualities (19) _____. Pointing out great character traits that students possess can help them feel (20) _____. This is beneficial in helping every student develop into a well-rounded, responsible citizen and a healthy contented adult.

- A that they have with their peers
- B that go far beyond academic success
- C if a lot of attention is focused on appearance
- D as if they have worth and value outside of the classroom
- E because they believe their schoolwork is too challenging
- F that is staring at them from magazine covers or YouTube
- G is huge for every young person**

TOČNI ODGOVORI: 0 G, 16 C, 17 F, 18 E, 19 B, 20 D

ISPITIVANI ISHODI: razlikovati pojedine informacije, utvrditi logičke i značenjske veze u tekstu

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

2.6.4. Primjer kombiniranoga zadatka povezivanja i dopunjavanja riječima iz ispitne cjeline Čitanje

Task 6

Questions 26–30

Read the text below.

For each question (26–30), choose the answer (A–I) that best completes the sentence.

There are **four** letters that you do **not** need. Mark your answer on the answer sheet.

There is an example at the beginning (0→J).

Flowing Goddess

For (0) _____ people in Bosnia and Herzegovina, the Neretva River stands (26) _____ as the most beautiful river in a land that is known (27) _____ its magnificent rivers. Named by the Celts as 'Nera Etwa', meaning 'Flowing Goddess', this green gem is the coldest river in the world, with summer water temperatures averaging no higher than 7°C.

The emerald-green colour of the Neretva River comes (28) _____ several factors. It flows through limestone and dolomite rocks that release minerals reflecting green light, intensifying its colour. Water plants containing chlorophyll (29) _____ its bright green appearance, while the clarity and depth of the water play a big role in how light interacts with its surface.

The river is cold because it flows from the Dinaric Alps, fed by cold mountain springs and melted snow. The mountains and trees (30) _____ its path help keep these lower temperatures by protecting the water from sunlight. The fast flow of the river, especially in its upper parts, reduces exposure to sun and air; this cools the river, helped by the fresh, cold water from its tributaries.

- A** from
- B** beside
- C** at
- D** broaden
- E** out
- F** along
- G** for
- H** strengthen
- I** by
- J** many

TOČNI ODGOVORI: 0 J, 26 E, 27 G, 28 A, 29 H, 30 F

ISPITIVANI ISHODI: predvidjeti prikladne leksičke i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 5 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

2.6.5. Primjer zadatka oblikovanja pisanoga teksta

Read the message from Emily.
Write Emily a reply. Answer **all** her questions.
Write **80–100** words. Write your reply on the next page.
Do not sign your full name.

Hi!
I hear you've returned from a year of studying abroad, and I'm planning to go next year.
What are the benefits of living in a foreign country?
What was your biggest problem and why?
What did you miss about home and why?
Emily

ISPITIVANI ISHODI: oblikovati smisleno i logički organiziran i razumljiv tekst neformalnoga stila prema sadržajnim odrednicama i potkrijepiti glavne misli primjerima i/ili objašnjenjima, upotrijebiti vezna i druga jezična sredstva srednje razine složenosti primjerena tekstnoj vrsti, komunikacijskoj svrsi i odnosu između pisca i čitatelja

BODOVANJE: prema ljestvici za bodovanje pisanoga teksta na osnovnoj razini²¹, ukupno 10 bodova

²¹ v. tablicu 10. i poglavlje 2.7.3. *Primjeri bodovanoga pisanog teksta na osnovnoj razini*

2.7. PRIPREMA ZA ISPIT

Da bi se uspješno pripremili za ispit državne mature iz Engleskoga jezika, pristupnici bi trebali detaljno proučiti ispitni katalog za školsku godinu u kojoj će se polagati ispit.

Nastavnicima napominjemo da se priprema pristupnika za ispit ne razlikuje znatno od svakodnevnoga poučavanja. Nastavne metode koje nastavnik upotrebljava u svakodnevnome nastavnom procesu mogu se upotrebljavati i tijekom pripremanja pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između poučavanja i uvježbavanja raznih vrsta zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na poučavanju, a ne isključivo na pripremanju za polaganje ispita.

Literatura za pripremu ispita državne mature iz Engleskoga jezika jesu udžbenici i priručnici koje je propisalo i odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih (www.mzom.gov.hr).

Način polaganja ispita državne mature, kao i mjere koje se izriču u slučaju nedozvoljenoga ponašanja učenika propisani su Pravilnikom o polaganju državne mature (Narodne novine, 56/26).

2.7.1. Priprema za ispitnu cjelinu Čitanje

Priprema pristupnika za ispitnu cjelinu *Čitanje* temelji se na nekoliko načela važnih za uspješno poučavanje te vještine. Kod pristupnika treba razvijati naviku čitanja i poticati ih da što više i češće čitaju različite vrste tekstova. Također, treba ih poticati da se usredotoče na sadržaj teksta. Značenje i poruka teksta jednako su važni kao i jezični sadržaji koji se nalaze u tekstu. Važan je čimbenik uspješnosti čitanja razvijanje sposobnosti predviđanja. Pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupnicima da shvate o čemu je riječ i prije nego što počnu čitati tekst.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju mnogo mogućnosti za uvježbavanje čitanja. Često se pristupnicima zadaje da čitaju samostalno kod kuće. Očekuje se da će pristupnici riješiti ponuđene zadatke, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnome procesu u kojemu bi se uvježbavale vještine specifične za ispitnu cjelinu *Čitanje*. Pristupnike treba, prije svega, upoznati s vrstama zadataka u ispitu i strategijama za uspješno rješavanje tih vrsta zadataka. S pristupnicima treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi uz pomoć konteksta, tvorbe riječi (npr. prefiksi i sufiksi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (podjela na odlomke, elementi koherencije i kohezije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora pristupnici trebaju u tekstu pronaći odgovarajuće argumente kako bi odabrali točan odgovor.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja pristupnici trebaju pažljivo pročitati natuknice (*prompts*) i potražiti u tekstu/tekstovima ključne riječi, fraze i značenja koja povezuju natuknice i tekst/tekstove.

Za uspješno rješavanje kombiniranih zadataka povezivanja i dopunjavanja pristupnici trebaju pažljivo pročitati tekst i ponuđene dijelove rečenica ili riječi na kraju teksta te odrediti koji dio rečenice ili riječ sadržajno i jezično odgovara određenoj praznini u tekstu.

Za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanje* nije potrebno razumjeti sve riječi i gramatičke strukture. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Pristupnicima također treba skrenuti pozornost na ispravnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnici nemaju dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer su previše vremena utrošili na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u rješavanju zadataka čitanja?

Pristupnicima se savjetuje:

- pažljivo čitanje uputa za svaki zadatak
- pažljivo čitanje teksta/tekstova i pitanja u određenome zadatku
- primjena odgovarajuće strategije za pojedinu vrstu zadatka
- rješavanje zadataka koje nije riješio tijekom prvoga čitanja
- pažljivo označavanje odgovora na listu za odgovore.

2.7.2. Priprema za ispitnu cjelinu *Pisanje*

Priprema pristupnika za ispitnu cjelinu *Pisanje* temelji se na nekoliko načela važnih za uspješno poučavanje te vještine. Pristupnici trebaju razvijati naviku pisanja, tj. što više i češće uvježbavati pisanje različitih vrsta tekstova. Važno je nakon svakoga zadatka dati pristupnicima povratnu informaciju o uspješnosti njihova rada i tako provoditi vrednovanje za učenje. S obzirom na to da je davanje povratne informacije vrlo zahtjevan i dugotrajan posao, svakako treba razmotriti mogućnost da si povratnu informaciju pristupnici daju međusobno (vrednovanje kao učenje), što se pokazalo iznimno učinkovitim.

Pristupnici trebaju obratiti posebnu pozornost na čitanje i raščlambu zadatka. Neispunjavanje dijela zadatka može znatno umanjiti uspješnost pristupnika u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje* uključuje i analizu nekoliko primjera zadataka (modela).

Veliki broj pristupnika treba pomoć u planiranju pisanoga teksta jer vrlo često nisu uvjereni u svrhovitost toga planiranja. Pristupnike treba uputiti na povezanost planiranja i uspješnosti izvršenja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti tu povezanost.

Pristupnike također treba upozoriti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje završne inačice pisanoga teksta. Rad u paru i međusobno komentiranje pisanoga teksta (vrednovanje kao učenje) tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitim metodom. Korisno je pristupnicima ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Ispravno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Kako biti uspješan u zadatku pisanja?

Pristupnicima se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za izvršenje zadatka
- razmišljanje o zadanoj poruci i pitanjima
- organiziranje misli i pisanje koncepta u natuknicama
- pisanje cjelovitoga teksta zadatka
- čitanje teksta i provjera je li zadatak u potpunosti izvršen
- ponovno čitanje teksta i provjera jesu li zadovoljeni ostali kriteriji prema ljestvici za bodovanje.

Prije ispita

1. Proučite ljestvicu za bodovanje.

- Ljestvica u tablici 10. pokazuje što se boduje u pisanome tekstu na osnovnoj razini.
- Ljestvica ima dva kriterija: *Izvršenje zadatka* i *Jezik*.

2. Proučite zadatak u oglednome ispitu i provedenim ispitima.

Ogledni ispit i provedene ispite državne mature iz Engleskoga jezika možete naći na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

A. U uputama piše: *Read this message from... Write a reply. Answer all the questions.*

Provjerite jesu li sva pitanja odgovorena. Ako se odgovori samo na dva pitanja, pisani tekst neće moći dobiti više od sedam (7) bodova. Ako se odgovori samo na jedno pitanje, pisani tekst neće moći dobiti više od četiriju (4) bodova.

B. Ljestvica za bodovanje traži potpune, tj. jasne odgovore.

Ako odgovori nisu potpuni, izgubit ćete bodove, npr. ako je pitanje: *Where will you go on Saturday?*, jasan je odgovor: *I will go to the cinema with some friends*, a nejasan je: *I will go out with some friends*.

Ako pitanje sadrži dva dijela: *What's your favourite time of year and why?*, jasan je odgovor: *I like summer best because of the long holiday*, a nejasan je: *My favourite time of year is summer*, jer na drugi dio pitanja nije odgovoreno.

Ako pitanje sadrži dva dijela: *Where did you last go on holiday and why?*, a prvi je dio odgovora netočan: *I go went in Split last summer.*, smatra se da nije odgovoreno na pitanje bez obzira na to što drugi dio odgovora može biti napisan i točan.

Odgovori moraju biti i jezično ispravni da bi bili lako razumljivi i točni, npr. ako je pitanje: *What will you do on Saturday?*, jasan je odgovor: *I will go shopping on Saturday.*, a nejasan: *I go shopping*, jer ne odgovara na postavljeno pitanje.

Odgovor koji uključuje nepostojeće jezične strukture: *I am visited my grandparents last summer.*, smatra se da ne postoji.

C. U uputama piše: **Write 80-100 words.**

Nemojte napisati manje riječi jer ćete izgubiti bodove. **Nemojte** napisati više riječi jer riskirate da napišete nešto što nije povezano sa zadatkom ili ponavljate već rečeno zbog čega ćete izgubiti bodove. Ponavljanja uključuju prepisivanje rečenica iz teksta zadatka ili ispitne cjeline Čitanje ili nabranje osobnih imena (*I was in Spain and went to some cities, like Barcelona, Madrid, Cordoba, Sevilla!*). Riječi u početnome i završnome pozdravu se ne broje.

3. Proučite primjere poruka i komentare.

Primjeri navedeni u sljedećemu poglavlju pokazuju Vam koliki su broj bodova dobile poruke za svaki od kriterija prema ljestvici za bodovanje. Pročitajte obrazloženja.

4. Vježbajte.

Odaberite nekoliko poruka i napišite odgovore. Izbrojite riječi da dobijete predodžbu o tome što možete reći u 80 do 100 riječi.

Kad ispit počne

5. Pozorno pročitajte zadatak.

- Na koja tri pitanja morate odgovoriti?

Prije nego što počnete pisati tekst

6. Planirajte svoj odgovor.

- Zabilježite što možete reći o svakome pitanju.
- Razmislite kako možete jasno odgovoriti na svako pitanje.
- Razmislite kako možete razraditi svoje odgovore.
- Razmislite koji će vokabular i gramatičke strukture najprimjerenije i najtočnije izraziti Vaše misli.

Dok pišete tekst

7. Pazite na rukopis.

Čitak rukopis pomaže ocjenjivaču lakše pratiti tijek Vaših misli. Razmislite što ćete napisati, a zatim to napišite.

Nakon što ste napisali tekst

8. Provjerite vokabular i gramatiku.

- **Provjerite vokabular.**

Imate li pravopisnih pogrešaka (npr. *realy* umjesto *really*, *pleanty* umjesto *plenty*, *god* umjesto *good*)? Provjerite jeste li zaboravili prepisati neku riječ s lista za koncept na list za čistopis.

- **Provjerite gramatiku.**

Imate li pogreške u sročnosti između subjekta i predikata (npr. *they has; it were*)? Jeste li dodali nastavak *-s/-es* na glagole u 3. licu jednine za glagolsko vrijeme *Present Simple*? Jesu li glagolska vremena točna (tvorba, upotreba)?

2.7.3. Primjeri bodovanoga pisanog teksta na osnovnoj razini²²

PORUKA		
Hi! I hear you've returned from a year of studying abroad and I'm planning to go next year. What was your biggest problem and why? What are the benefits of living in a foreign country? What did you miss about home and why? Emily Hi Emily, It's great to hear from you! Congratulations on deciding to study abroad—that's such an exciting choice, and I'm sure you will find it memorable and rewarding. For me, the biggest challenge while studying abroad was definitely adjusting to the weather. The climate was so unpredictable! Mornings were often freezing and rainy, while afternoons could get surprisingly warm. It took me quite a while to get used to the extreme changes in temperature. Nevertheless, benefits of living in a foreign country are numerous. You can learn a lot about the local culture and traditions, and you have the chance to meet lots of new people. The thing I missed the most while being away from home was my mum's cooking. She is absolutely the best in preparing meals that I enjoy the most, especially some local ones that I couldn't find while I was away. Love, Anna Broj riječi: 145		
KRITERIJ	BROJ BODOVA	OBRAZLOŽENJE
Broj riječi	+	Tekst ima dovoljan broj riječi.
Izvršenje zadatka	(maksimalno 10)	Postoji jasan odgovor na sve tri sadržajne odrednice.
Jezik	10	Vrlo je dobar raspon struktura/vokabulara za izvršenje zadatka. Potpuno je razumljiv tekst. Moguće su manje pogreške.
UKUPNO	10	

²² v. tablicu 10. i poglavlje 2.7.3. *Primjeri bodovanoga pisanog teksta na osnovnoj razini*

PORUKA		
Hi Emily, It is great you are going abroad! My biggest problem was the unpredictable weather. Living in a foreign country has many benefits, like learning local culture and trying out new foods. While I was away from home, I really missed my mum's cooking. I am sure you will have a great time next year and learn many new things. I wish you good luck with everything! Love, Anna		
Broj riječi: 66		
KRITERIJ	BROJ BODOVA	OBRAZLOŽENJE
Broj riječi	-1	Tekst nema dovoljan broj riječi.
Izvršenje zadatka	(maksimalno 7)	Postoji jasan odgovor na dvije sadržajne odrednice.
Jezik	6	Dostatan je raspon struktura/vokabulara za izvršenje zadatka. Razumljiv je tekst. Nešto je pogrešaka.
UKUPNO	5	

2.7.4. Priprema za ispitnu cjelinu *Slušanje*

Priprema pristupnika za ispitnu cjelinu *Slušanje* temelji se na nekoliko načela važnih za uspješno poučavanje te vještine. Pristupnici trebaju u razredu što više i češće uvježbavati zadatke slušanja. Važno je poticati i upućivati pristupnike da se odgovarajuće pripreme za zadatke i razvijati kod njih svijest o korisnosti ponovnoga slušanja zvučnih zapisa.

Također, iznimno je važno od samoga početka graditi samopouzdanje pristupnika.

To se, prije svega, postiže informiranjem pristupnika o tome što se od njih očekuje u ispitnoj cjelini *Slušanje* (Što se ispituje?²³) i o vrstama zadataka kojima se ispituje razumijevanje teksta slušanjem²⁴.

Pristupnike treba upozoriti na nužnost pozornoga čitanja uputa prije rješavanja zadataka. Također, treba ih upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa iznimno važno za uspješno rješavanje zadataka. Upute sadrže bitne informacije o temi koju će pristupnici slušati i o tome što se od njih očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupnicima svakako treba skrenuti pozornost na to da razumijevanje svake riječi tijekom slušanja nije potrebno. Pristupnici moraju obratiti pozornost samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

Kako biti uspješan u rješavanju zadataka slušanja?

Pristupnicima se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa i teksta svakoga zadatka
- tijekom drugoga slušanja rješavanje onih zadataka koje nije riješio tijekom prvoga slušanja
- pozorno označavanje odgovora na listu za odgovore.

²³ v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

²⁴ v. poglavlje *Struktura ispita*

3. DODATCI

3.1. GRAMATIČKE/JEZIČNE STRUKTURE ZA VIŠU RAZINU ISPITA²⁵

1. Imenice

- Types: common/proper nouns, concrete/abstract nouns, collective nouns
- Number: singular/plural (regular – irregular), countable/uncountable nouns
- Genitive: 's, s', phrase of, double genitive

2. Zamjenice

- Personal pronouns
- Reflexive and Emphatic pronouns
- Possessive pronouns
- Demonstrative pronouns
- Impersonal pronouns
- Interrogative pronouns
- Indefinite pronouns
- Relative pronouns

3. Pridjevi

- Types: opinion and factual adjectives
- Possessive adjectives
- Demonstrative adjectives
- Quantitative adjectives
- Participle adjectives: -ing and -ed
- Adjectives used as nouns (the + adjective)
- Comparison of adjectives (regular, irregular)
- Comparison of equality (as/so... as)

²⁵ Pristupnici iz srednjih strukovnih škola trebaju dodatno obraditi gramatičke strukture označene zelenom bojom kako bi mogli uspješno položiti ispit na višoj razini.

- Comparative and superlative structures: less, least; much / a bit / far / any + comparative; comparative + and + comparative; the + comparative...
- Order of adjectives

4. Prilozi

- Types: manner, place, time (definite, indefinite), frequency, degree
- Comparison of adverbs (regular, irregular)
- Position of adverbs

5. Članovi

- Indefinite
- Definite
- Zero

6. Brojevi

- Cardinal
- Ordinal

7. Prijedlozi

- Time
- Place
- Movement
- Instrument
- Cause

8. Veznici

- Co-ordinating:
 - expressing addition (and)
 - expressing alternative (or)
- Subordinating:
 - expressing time (when, before, etc.)
 - expressing place (where, etc.)

- expressing cause (because, as, etc.)
- expressing purpose (in order that, so that, etc.)
- expressing effect (as a result, so, etc.)
- expressing condition (if, unless, etc.)
- expressing concession (although, even though, etc.)
- expressing contrast (but, yet)

9. Glagoli

- Classes of verbs: full (lexical) verbs, auxiliary verbs, modal verbs

Auxiliary verbs

- be, do, have (have got)

Modal verbs

- can, could, may, might, shall, will, should, would, ought to, must, have (got) to, mustn't, need, needn't (ability, permission, (polite) request, offer, obligation, permission, prohibition, necessity, lack of necessity, advice, suggestion; possibility/probability in the present/future and past)

Tense system

- Time: present, past, future
- Aspect: simple, continuous, perfect
- Voice: active, passive

Causative have/get

Tenses

- Present Simple
- Past Simple
- Present Continuous
- Past Continuous
- Present Perfect Simple

- Present Perfect Continuous
- Past Perfect Simple
- Past Perfect Continuous
- Future Forms: will/shall, be going to, Present Simple and Present Continuous for future, Future Continuous, Future Perfect Simple

Questions

- Yes/No questions
- Wh-questions
- Subject/Object questions
- Negative questions
- Question tags
- Indirect questions

Phrasal verbs

Verb patterns

- Infinitives (with and without TO)
- Gerund

Reported Speech

- Reported statements/questions/commands, requests, suggestions, etc.

10. Sintaksa

- Simple sentences
- Compound sentences: (word order)
- Complex sentences:
 - Relative clauses: defining, non-defining
 - Adverbial clauses: time, cause, effect, purpose, concession, contrast, manner
 - Conditional clauses: types 0, 1, 2, 3, Mixed conditionals
- Expressing wishes/hypothesis
- Emphatic structures: Cleft sentences, Inversion

11. Tvorba riječi

- prefixes, suffixes, compounds, derivatives

12. Interpunkcija

- capital letters, full stop, comma, colon, semi-colon, question mark, exclamation mark, apostrophe and quotation marks

3.2. GRAMATIČKE/JEZIČNE STRUKTURE ZA OSNOVNU RAZINU ISPITA²⁶

1. Imenice

- Types
- Number: singular/plural (regular – irregular)
- Genitive: 's, s', phrase of

2. Zamjenice

- Personal pronouns
- Possessive pronouns
- Demonstrative pronouns
- Interrogative pronouns
- Relative pronouns
- Reflexive pronouns
- Indefinite pronouns

3. Pridjevi

- Possessive adjectives
- Demonstrative adjectives
- Quantitative adjectives
- Participle adjectives: -ing and -ed
- Comparison of adjectives (regular, irregular)
- Comparison of equality (as/so... as)
- Order of adjectives

²⁶ Navedene gramatičke strukture odnose se na sve dijelove ispita iz Engleskoga jezika na osnovnoj razini.

4. Prilozi

- Types: place, time (definite, indefinite), manner, frequency, degree
- Comparison of adverbs (regular, irregular)

5. Članovi

- Indefinite
- Definite
- Zero

6. Brojevi

- Cardinal
- Ordinal

7. Prijedlozi

- Time
- Place
- Movement
- Cause

8. Veznici

- and, yet, or, so, when, until, since, if, although, etc.

9. Glagoli**Auxiliary verbs**

- be, do, have

Modal verbs

- can, could, may, must, have to, shall, will, should, would, need

Tense system

- Voice: active, passive

Tenses

- Present Simple
- Past Simple
- Present Continuous
- Past Continuous
- Present Perfect Simple
- Present Perfect Continuous
- Past Perfect Simple
- Future Forms: will/shall, be going to
- Present Simple and Present Continuous for future

Questions

- Yes/No questions
- Wh-questions

Phrasal verbs

Verb patterns

- Infinitives (with and without TO)
- Gerund

Reported Speech

10. Sintaksa

- Simple sentences
- Compound sentences (word order)
- Complex sentences:
 - Conditional clauses: types 0, 1, 2
 - Relative clauses

11. Tvorba riječi

- prefixes, suffixes, compounds, derivatives

